

PROLETARIS DE TOTS ELS PAÏSOS:
UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Número 538

Del 21 al 27 de juliol de 1978

Preu: 15 pessetes

Els debats de la Constitució, a punt d'acabar

Autonomies: reconeegudes

López Raimundo i Roca Junyent: la defensa de les autonomies.

Quan tanquem aquest número de TREBALL, el govern i el Partit Nacionalista Basc no han arribat a un acord que permeti als bascos acceptar la Constitució. I això, malgrat unes àrdues ne-

gociacions que han protagonitzat la vida parlamentària el darrer cap de setmana. El Parlament, però, ha entrat en el debat del títol vuitè, relatiu a les autonomies, del qual s'han aprovat ja bona part dels articles, sense modificacions rellevants malgrat els esforços en aquest sentit del grup d'Aliança Popular, que ha pretès utilitzar en benefici propi el clima de tensió que ha viscut i viu encara el país amb motiu dels fets d'Euskadi. I ningú no espera que sorgeixin nous entrebancs que retardin l'aprovació dels articles que resten. Si fos així, la sortida al carrer d'aquest número de TREBALL podria coincidir amb un doble motiu de satisfacció: la regulació de les autonomies, d'una banda, i l'aprovació del text constitucional per part del Congrés de l'altra. Tornant, però, a la discussió del títol vuitè, cal destacar les intervencions de Miquel Roca Junyent (Minoria Catalana) i Gregori López Raimundo (PSUC). El primer va subratllar que la preocupació pel futur no

és patrimoni de cap grup i va recordar que Catalunya ha sofert deu anys de dictadura i de repressió per cada any de Generalitat i el segon va explicar que els articles del títol vuitè figuren entre els que determinen el ca-

ràcter democràtic del text constitucional i "fonamenten la nostra decisió de cridar els treballadors i els ciutadans en general a votar sí quan el text se sotmeti a referèndum". (Informació a la pàgina 7)

Cinc mil treballadors restaran sense feina

Rèquiem pel Bages

• En tres anys han tancat seixanta-quatre empreses

Treballadors de "Gallifa" de Cardona, contra l'expedient de regulació de feina.

Des del mes de gener del 75 fins avui s'han perdut a la comarca del Bages 2.249 llocs de treball amb el tancament de seixanta-quatre empreses. Un nombre encara superior d'aquestes, concretament vuitanta-nou, s'han aconseguit als expedients de regulació de feina amb acomiadaments parcials de la plantilla o la reducció de les jornades de treball. Ara, el nombre de treballadors del Bages, especialment de la ciutat de Manresa, la més afectada per la crisi, que cobren el subsidi d'atur arriba a 2.013 i la xifra podria incrementar-se amb 1.371 treballadors més si prosperen els expedients de regulació de feina presents, entre d'altres empreses més o menys importants, per Gallifa, Hilados y Tintes Soler, S.A., Bertran y Serra i S.A. de Tejidos. "Estem davant una crisi general que només es pot resoldre amb una planificació general", han declarat a TREBALL dirigents obrers de la comarca. Rèquiem pel Bages

(Reportatge a les pàgines centrals)

Garrigues no vol saber res del Tercer Cinturó

Una actitud inacceptable

El ministre d'Obres Públiques va venir dilluns a Barcelona per parlar amb un ventall amplíssim de forces i representacions ciutadanes sobre el Tercer Cinturó. Garrigues, fins fa poc vinculat al consell d'administració de "Autopistas Concessionaria S.A." —aquesta no és pas una dada inútil—, va convocar tothom al Govern Civil, però en lloc de reunir-se amb els convocats ho va fer amb la premsa. I els convocats, indignats, se'n van anar després de dues hores d'espera: la manca de serietat del senyor ministre era inaudita. Després, però, Garrigues rectificà i convocà de nou la reunió: "Vinguin vostès a Madrid", va dir als representants de les associacions de veïns. "Ja n'estem tants, d'anar a Madrid. És aquí on s'ha de nego-

ciar", li respongueren aquests. I el senyor ministre va quedar que s'ho pensaria, sense ni tan sols llegir la carta que li adreçaven els representants de la Federació d'Associacions de Veïns. Una carta en la qual s'exigia una vegada més la gratuïtat de "l'autopista B-30" i es recordava al senyor ministre els compromisos que, ell mateix, no havia complert. La carta acabava dient: "Estem convençuts que Catalunya no està disposada a tolerar la imposició del peatge i considerem que la solució que ara s'ha donat, amb el peatge central, no és més que proteccionisme envers uns interessos privats". Uns interessos privats als quals no és precisament aliè el senyor ministre. (A la foto, Garrigues amb el president Tarradellas) (Pàgina 7)

Crònica del País Basc

Euskadi, l'anella feble

El País Basc viu una tensa calma. Encara s'escolten els ecos de Pamplona, Errenderia i Sant Sebastià. Tothom espera, contenint l'alè, el desenllaç de les aspres negociacions que els estats majors de la política mantenen a Madrid. En la consciència pública batega el presentiment que ETA espera o prepara alguna cosa. Encara falten molts dies per avalar la Constitució i en aquest interregne no faltaran noves espirals de violència. (Crònica especial des del País Basc a la pàgina 6)

Més enllà de l'ordre públic

Amb la compareixença de Martín Villa davant la comissió d'Interior del Congrés dels Diputats, es tancava una setmana marcada per una elevada tensió política. Una setmana en què la tensió s'havia incrementat, tant per la perillosa situació d'Euskadi com per la manca d'acord entre el partit governamental i el PNB al voltant de la qüestió foral, que frenava ostensiblement la marxa dels debats constitucionals, que ja han entrat a la seva recta final.

UN PROBLEMA POLÍTIC

La compareixença del ministre de l'Interior s'havia decidit en un recent ple del Congrés, arran de la mort a Pamplona del jove trotsquista Germà Rodríguez. Es presentava, per tant, com una exigència davant de la greu situació creada a Euskadi i servia per col·locar aquesta situació com un problema que desborda els límits de l'ordre públic i, en conseqüència, com un problema polític de grans dimensions.

I això, per damunt de qualsevol altra consideració, motivava que els parlamentaris socialistes Benegas i Urrualburu demanessin la dimissió de Martín Villa, tal com figurava després en una resolució de sis punts, dels quals només en va aprovar dos l'esmentada comissió. Concretament, els que diuen que es tramiti pel procediment d'urgència la llei de policia nacional i que hi hagi la màxima claredat sobre els fets de Pamplona, Sant Sebastià i Errederia i sancions contra els qui en són responsables.

Gairebé hi va haver una absoluta coincidència a considerar contradictoris i incomplets els informes presentats al Congrés pel ministre. Però a partir d'aquí, les posicions no serien pas les mateixes. I així, mentre que socialistes, grup mixt i minoria basca abonaven la petició de dimissió del ministre, el grup comunista, a través d'una inter-

venció de Santiago Carrillo, plantejava el problema en altres termes de més profunditat.

FORMACIÓ ANTIDEMOCRÀTICA DE LES FOP

En aquest sentit, el secretari general del PCE, Santiago Carrillo, va parlar davant de la comissió d'Interior de la falta de formació democràtica de les forces d'ordre públic, a conseqüència de la ideologia impartida per la dictadura franquista, que avui esdevé incompatible amb el sistema democràtic; de com alguns ultradretans no respecten l'apartidisme d'aquestes forces i s'hi situen dins per desenvolupar la seva línia política antidemocràtica; de la desencertada política del govern pel que fa a Euskadi, en respondre al terrorisme i a la violència amb la violència i no amb les mesures polítiques necessàries que caldria aplicar per resoldre el problema. En fi, de la necessitat de considerar els nacionalistes bascos com a copartípcips —i no pas com a gent sospitosa— amb els quals hauran de treballar durant molt de temps les forces democràtiques "si de debò volem assentar solidàriament l'estat democràtic"... És a dir, entrava a fons en les verdaderes arrels del

problema basc i, amb ell, de l'ordre públic que, evidentment, no s'arribarà a resoldre pel mètode de la dimissió d'un ministre, sinó per posar en pràctica una política dirigida a assolir els punts assenyalats per Santiago Carrillo. Per aquesta raó, els diputats comunistes s'abstenien a l'hora de votar el punt de la resolució que es refereix a la dimissió de Martín Villa.

VIA LLIBRE A LA LLEI ANTITERRORISTA

Uns dies abans, tanmateix, la comissió de Justícia del Congrés havia donat llum verda al projecte de llei antiterrorista que el govern havia enviat al Parlament. Un projecte que no és gaire diferent del real decret de 30 de juny d'enguany. S'hi ha suprimit l'article sisè, on es deia terminava la no aplicació dels indults, de la llibertat condicional i de la redempció de penes pel treball als condemnats en virtut de l'esmentat text legal. La resta del projecte de llei va sortir endavant, malgrat l'oposició de comunistes i bascos a l'article segon que estableix la prolongació de la detenció governativa fins a set dies més de les 72 hores habituals. Això vol dir que el govern té al seu abast la possibilitat de "l'observació" del correu i de les converses telefòniques, i també de considerar flagrants tots els delictes que encaixin en la nova llei, amb totes les conseqüències penals que es deriven de tal consideració.

Fa uns dies, els diputats bascos Letamendia i Arana qualificaven aquest text legal com el fet d'engegar un nou "estat d'excepció" a Euskadi, mentre que el Partit Comunista d'Euskadi assenyalava que podia garantir la pau ciutadana sempre que en la seva aplicació no es vulnerin els drets humans.

QUAN EL FEIXISME ES REUNEIX...

Mentrestant, el feixisme europeu es reunia en una plaça de toros madrilenya, reivindicava la tenebrosa data del 18 de juliol i allò de "amb Franco vivim millor" i escoltava la veu dels líders dels partits de l'extrema dreta espanyola, italiana i francesa, Blas Piñar, Giorgio Almirante i Tixier Vignancourt. No era pas una reunió casual. Ni, no cal dir-ho, improvisada. Els progressos en els debats constitucionals havien fet de revulsiu per a unes forces polítiques que obertament es pronunciaven contra la democràcia, que consideraven catastròfica l'actual situació d'Espanya "venuda al liberalisme, al marxisme i al comunisme" (Blas Piñar dixit) i que llençaven amb la veu del fanatisme reaccionari un "decàleg feixista" contra el comunisme, que el terrorista italià Giorgio Almirante qualificava "d'enemic global" i "antireligió de la matèria, que cal combatre amb la religió de l'esperit".

Tot això amanit amb una permesa utilització d'uniformes paramilitars i de la bandera espanyola, que el feixisme espanyol continua monopolitzant malgrat les prohibicions legals dictades no fa gaire.

Juntament amb aquests fets, destacaven aquests darrers dies les ocupacions de finques a Andalusia per camperols afiliats al SAT, desallotjats a cops de culata per la força pública que, alhora, detenia el secretari general del PTE, Eladio García Castro, i el secretari de l'esmentat sindicat, Francisco Casero... La qual cosa no deixava de representar l'altra cara de la moneda...

Feixistes a la plaça de toros de Madrid

Catalunya ja té un sol partit socialista

Catalunya té ja un gran partit socialista, després de la fusió, que comentàvem al darrer número de TREBALL, dels tres corrents: Federació Catalana del PSOE, PSC (Congrés) i PSC(R). És evident que, en la via al socialisme que propugnem i que s'ha anat imposant els darrers temps, hi ha inclosa l'exigència d'un fort corrent socialista com a producte natural del pluralisme, i no només perquè, com es deia de vegades, els socialistes representen "altres classes i fraccions de classe" interessades pel socialisme, sinó perquè el corrent socialista està present en el món del treball com ho van demostrar les eleccions del 15-J i el segon lloc obtingut per UGT a les darreres eleccions sindicals. Això és encara més cert a Catalunya, on l'esquerra, PSUC i Socialistes, va confirmar la seva capacitat i força. Sí, a Catalunya necessitem un fort partit socialista. Ara, el procés de fusió del darrer cap de setmana, com el llarg procés polític, d'anys i anys, que hi va dur, va plantejar a la vegada les dificultats que el socialisme ha trobat. Potser des d'aquest punt de vista val la pena privilegiar l'aspecte més positiu del procés que ha dut a la configuració del nou Partit dels Socialistes de Catalunya: la unitat, la superació d'una llarga herència de divisions i sectarismes. S'ha trencat la històrica divisió entre la tradició catalanista del socialisme i l'escassa presència del PSOE a casa nostra, almenys fins al 1977. Dintre del socialisme català, s'ha trencat la trista divisió entre el pallaquisme i l'MSC, herència dels aspectes més negatius de la lluita antifranchista, com és el fet de dividir forces en lloc de sumar-les i unir-les. I a un nivell més recent, s'ha acabat amb una perjudicial multiplicitat d'organitzacions que, com s'ha demostrat, tenien més coses en comú que no pas en litigi, i això afavoreix el procés de clarificació política en curs. Es confirma, doncs, que l'esquerra catalana, representada per dos grans corrents, socialista i comunista, està en condicions de consolidar posicions i ampliar el seu espai polític i social.

Ara bé, el procés en curs ha tingut uns costos, que nosaltres només podem comentar des de la nostra perspectiva d'espectadors, però que han tingut la seva importància, com es va veure en els congressos d'autodissolució. La Federació Catalana del PSOE va aprofitar per desautoritzar en gran mesura la gestió de l'equip sortint, i són notòries les reticències d'una part del PSOE de Catalunya davant el procés de creació d'un nou partit. En el cas del PSC(R), la lluita per la línia que ha portat al congrés del darrer cap de setmana va tenir els seus episodis més difícils ja fa temps, i Verde Aldea va haver de fer sentir tot el seu pes (a costa de perdre alguns militants i quadres) per superar una de les velles obsessions de Pallach (sobretot de fa deu anys) en matèria de relació entre les forces d'esquerra. Pel que fa al PSC(R), l'operació del darrer cap de setmana és una mena de rectificació política respecte a l'actitud que aquest partit va tenir el 15-J. Per al PSC (Congrés), l'aparició del nou partit és un èxit, encara que les diferències internes es van fer sentir fins a última hora, i queda el dubte de si van ser definitivament enterrades o si, en canvi, poden aparèixer de nou qualsevol dia. Joan Reventós és la figura més visible del nou partit socialista que Catalunya s'ha donat, i tant ell com Felipe González van insistir en la necessitat de procedir a una veritable fusió de les voluntats, perquè el perill més gran per al nou partit és que per sota de la unitat formal subsisteixin les divisions anteriors, els "vells costums".

Socialistes i comunistes tenim, ara, molta feina al davant.

A treball

REDACTORS

COLLABORADORS

Enric Vives (cap de redacció), M. d'Ampost, Antoni Batista, Francesc J. Castellanos, L. López del Castillo, Enric Cerdà, Albert Farràs, Carles Fortuny, Joaquim G., Gabriel Jaraba, Txiki Laorden, Antoni Lucchetti, Víctor Mora, Teresa Pàmies, Pérez de Olaguer, Elena Posa, Albert Presas, Rafael Ribó, Ignasi Riera, Marta Rosés, M. F. Ruiz de Villalobos, Joan Sanjuan, Francesc Valverde, Rodrigo Vázquez Prada, Pau Verrié, Pere Vila. Corresponsals: Magda Ballester, Josep Girona, Angel Lacas, lle, Manuel Luis, Josep M. Porta, Josep Quintanas, E.J. Ricart, Josep Sivilla, Carles Teixidor.

Confecció: Jaume Ribé.

Fotografies: Jordi Morera i Enric Quintana.

Director: Joan Busquet

Redacció, administració, publicitat: Vallespir, 171, baixos Barcelona, 14. Telèfon: 321 21 54. Edita: PSUC. Impressió: Ingemesa. Dipòsit legal: B 16948-77.

el dit a l'ull

Concursos d'estiu

Ni la més bella, ni la més bona, ni la més barata. Enguany, els concursos d'estiu són d'un signe distint. Hi ha, a les Corts, un concurs d'esmenes: ¿quina és l'esmena més llarga, més curta, més dissolvent, més ucedèica? O el concurs de disbarats: ¿qui superarà els comesos per Garrigues Walker? (Resultat: desert, i una proposta per declarar anticonstitucional el concurs: els negocis de Garrigues Walker determinen el gruix dels disbarats comesos...) O el concurs de fusions: ¿qui fusionarà més tesis antagòniques, més suspicàcies de perifèria? Hi ha també una medalla-concurs per als actes vandàlics: ¿qui superarà els policies de Miranda de Ebro? Per aconseguir la medalla, diuen les cròniques, "vengueren salvatges menjadors de nens, caïmans del Museu de Cera, esperits 12 de febrer, escorxadors de Mauthausen... que hagueren de marxar convençuts que la fúria espanyola havia escalat un nou turó màgic". O concursos de dimissions, amb un premi extra: un Martín-Villa d'or massís, amb ulleres de corall francès. Totes les entitats del país han presentat llistes inacabables, dossiers complets de gent que havia de dimitir immediatament per les monstruositats

comeses. Tots dimitiren en el termini màxim de cinc dies, llevat de l'insigne Martín Villa, que és com l'espina clavada al cor, que Machado enyorava, un cop arrencada.

I entre concurs i concurs, el país sua. A l'estiu, diu l'adagi, tota cuca viu. (I perdem un altre joc, i un altre set, i ara doble falta, Borg.) Els desastres d'Alcanar, que algú va tenir galtes per comparar amb Hiroshima, semblen també un episodi més en la cursa del pànic. (I pensar que a la Castellana, excel·lent xarcuteria, on el pernil és esplèndid i el vi negre, més aviat sec, dels millors que consumeixes a la Rambla, és un dipòsit d'armes ultra: "el món va a la catàstrofe, Bel.lisa!").

¿Qui sap si a l'ombra hi ha ianquis que maquinen un altre gran concurs: el de veure qui ho esbomba tot en quatre dies, amb medalla CIA i viatge a Disneylàndia? Estic llegint el *Diari de la CIA*, de Philip Agee, i creieu-me: és d'aquells textos que se't mengen el coco. (I no va per tu, Jaume Ribé.)

per IGNASI RIERA

Unitat dels socialistes

● Comença la cursa cap a la Generalitat

Encara no apagada del tot la preocupació ciutadana pels fets d'Euskadi i la tragèdia dels "Alfacs", que van ocupar bona part de l'atenció informativa la darrera setmana, dos esdeveniments que tindran sens dubte importants repercussions per a Catalunya han saltat al primer pla: el congrés d'unificació dels tres partits socialistes de Catalunya i l'aprovació pel Congrés de Diputats de l'articulat del projecte constitucional referit a les autonomies. Mentrestant, les principals forces polítiques catalanes preparen la seva estratègia de cara a les batalles que s'anuncien per després del referèndum constitucional, que el Comitè Central del PSUC, reunit aquest cap de setmana a Barcelona, ha cridat a convertir en una afirmació massiva per consolidar la democràcia.

UN JOC D'ESCACS EN EL QUAL EL PSUC HA MOGUT LA PRIMERA PEÇA

Amb els diputats catalans a Madrid, la vida política sembla haver-se desplaçat a la capital d'Espanya i els passadissos de les Corts han esdevingut punt de cita dels dirigents polítics. I als passadissos de les Corts o a Catalunya mateix allò que més preocupa, a part, naturalment, de les preocupacions de cada dia —que no en manquen—, és el futur de la Generalitat i el paper institucional de cada força en una Catalunya autònoma. En aquesta mena de joc d'escacs complex, el PSUC es va avançar als altres jugadors i va moure una peça no petita: Josep Benet, a qui va oferir encapçalar la seva llista per a les eleccions al Parlament català. El senador més votat d'Espanya no ha dit encara sí, però tot indica que acceptarà finalment la proposta. És simptomàtic que Convergència Democràtica de Catalunya, si més no oficiosament, hagi deixat caure que Miquel Roca optarà a l'alcaldia de Barcelona, Trias Fargas al ministeri d'Hisenda i Jordi Pujol a la Generalitat. I ho és més encara que, segons fonts properes a Convergència, el mateix Pujol dubti entre la presidència i la conselleria en cap, perquè no fa pas massa setmanes ningú no hagués deixat d'atribuir a Jordi Pujol les més elevades aspiracions. Per la seva banda, els socialistes han desmentit que Reventós sigui el candidat del seu partit a la presidència de

la Generalitat, tal com havien anunciat dies abans fonts socialistes "oficiosos". La peça moguda pel PSUC ha sorprès, doncs, els altres jugadors, que han optat per la prudència i, de fet, semblen moure les seves peces amb l'objectiu d'unes taules que podrien donar satisfacció a tothom. En tot cas, i deixant ja de banda similis d'escacs, allò que sembla clar és que resta oberta la

ten a la dreta de Convergència, d'altra banda molt poc precisos. Benet podria ser, doncs, el candidat de la unitat, tal com el PSUC pretén i com el mateix Benet voldria, segons les declaracions que el senador va concedir a TREBALL i que vam publicar al darrer número. Però això és avançar els esdeveniments, no solament perquè el calendari polític té moltes fites abans d'arribar a les eleccions al Parlament català i a la formació dels òrgans de poder de la Generalitat —i les eleccions municipals no són una fita insignificant—, sinó també perquè altres esdeveniments ocupen, avui mateix, el primer pla.

LA UNITAT SOCIALISTA, UN FET HISTÒRIC

Un d'ells és el congrés d'unificació dels socialistes de

representatives —especialment el PSC— de sectors qualificats de la nostra societat, i constitueix, tal com ha destacat Reventós, primer secretari del nou partit, un fet històric. No solament pel que té de positiu per als mateixos socialistes, que han trencat una divisió de molts anys, sinó també pel pas endavant que suposa de cara a trencar les barreres artificials entre catalans d'origen i catalans d'adopció, sempre fomentades per la dreta, i perquè ajudarà sens dubte a configurar una alternativa de progrés capaç d'hegemonitzar les transformacions socials que Catalunya necessita i a la realització de les quals poden i han de coincidir socialistes i comunistes. Caldrà veure ara com repercutirà en la política catalana de cada dia la unitat dels socialistes i fins a quin punt aquesta unitat, que col·loca el socialisme català en un nou context en les relacions inter-socialistes a nivell d'Es-

Reventós, primer secretari.

via del pacte i de la negociació. Una negociació que podria deixar Benet com a candidat únic a la presidència d'una Generalitat no presidencialista, Pujol o Reventós com a conseller en cap i socialistes o convergents, segons qui fos el cap de govern, amb l'opció a escollir algunes de les principals carteres. Això pel que fa a les forces progressistes, que no volem entrar ara en l'examen de les actituds de les que res-

Catalunya, celebrat, no sense tensions, per altra banda previsible, aquest cap de setmana a Barcelona. El Congrés culmina el procés de fusió d'un partit històric, el PSOE, poc arrelat a Catalunya els anys del franquisme, amb dues formacions, el PSC i el Reagrupament, d'arrels inequívocament catalanes i re-

panya, influirà en el procés polític de Catalunya i, més concretament, en la tradicional entesa de les forces polítiques catalanes. És clar, però, que l'equilibri entre aquestes, a diferència del que passa al conjunt del país, és un element corrector molt important davant qualsevol vel·lutat d'exagerat protagonisme...

L'onze de setembre

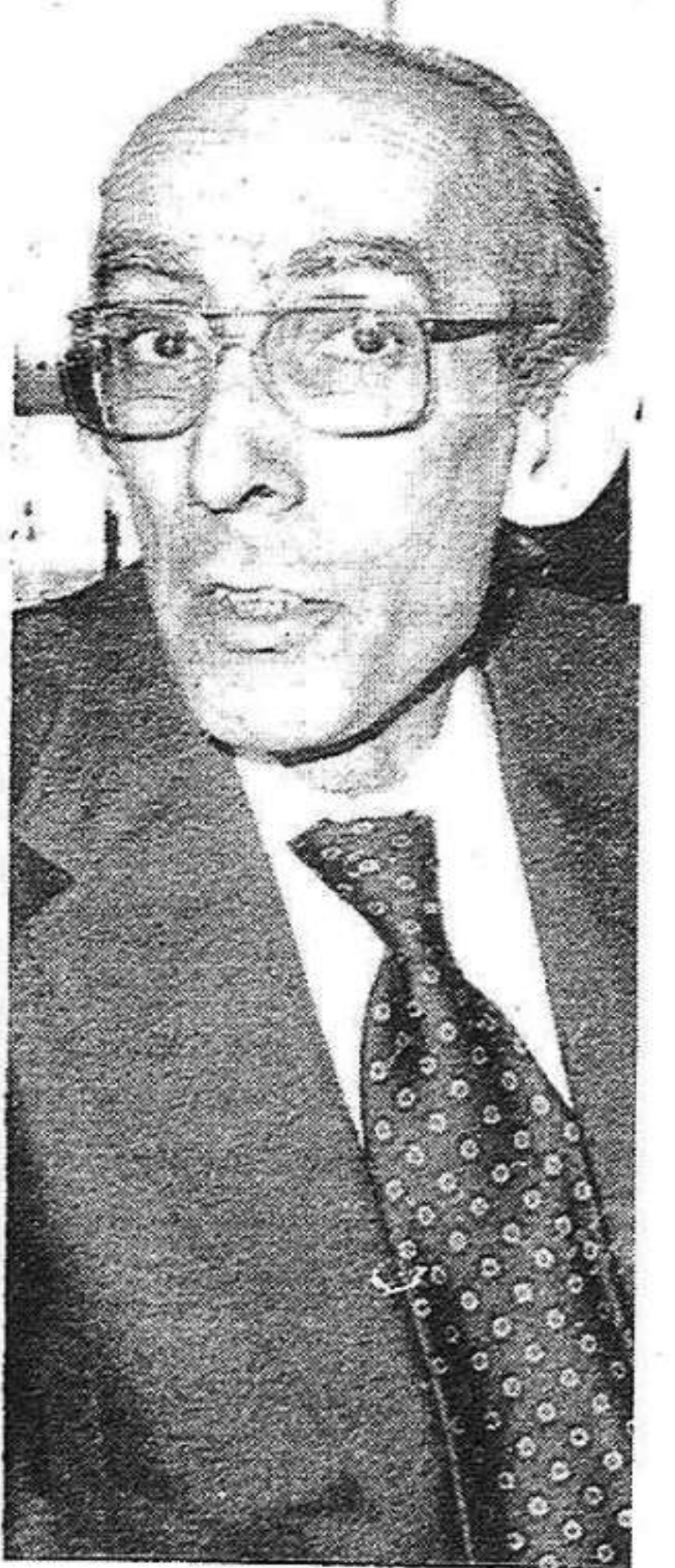
Benet: tornar a la tradició

L'11 de Setembre està a les portes de la tornada de les vacances. Fresc encara el record de la desfilara del milió de persones de l'any passat, se'ns planteja com caldrà celebrar enguany la Diada. Hem preguntat a Josep Benet com veu ell la celebració d'aquest 11 de Setembre que s'apropa.

"Jo crec que s'hauria de celebrar tornant a la tradició d'abans de la guerra, concentrar-se davant l'estàtua de Rafael de Casanova, símbol de tota la gent que ha lluitat per la llibertat durant tots els segles de la història de Catalunya. Que els diferents grups, entitats cíviques, polítiques i sindicals vagin disposant les seves corones de flors durant el dia, i que també ho facin els ciutadans que ho desitgin. El president de la Generalitat podria seguir l'exemple d'abans de la guerra, quan, en un moment determinat del dia, anava a portar la seva corona de flors acompanyat dels membres del govern. A això podria afegir-se que un dia abans, diumenge, se celebrassin arreu de Catalunya festes populars, mítings i concentracions. Es tractaria de reprendre la tradició, que no era de grans manifestacions sinó d'una celebració normal. Penso que el signe hauria de ser l'Estatut d'autonomia, i no la Constitució on hi poden haver actituds divergents. Sobre un Estatut d'autonomia tan ampli com sigui possible dins

del marc de la Constitució tots hi estem d'acord. A part d'això, no hi ha cap obstacle perquè altres grups puguin celebrar actes sectorials com va ser, per exemple, l'any passat, la concentració del Fossar de les Moreres."

J.S.E.

"Com abans de la guerra".

El reconeixement, a la Constitució, de les autonomies té una gran repercussió a Catalunya, que tant ha lluitat per la seva. (Foto d'arxiu)

filat prim

Forces d'ordre públic i democràcia

Per diverses raons tècniques, polítiques i històriques hom recela del paper de les Forces d'Ordre Públic en el procés de consolidació de la democràcia. No fa pas tant de temps que aquelles forces eren utilitzades per la dictadura franquista per reprimir tots els moviments democràtics. Al mateix temps, segons la concepció clàssica de l'Estat modern i d'una de les seves principals característiques (el monopoli de la violència) es tem el poder coactiu institucionalitzat. A més, esdeveniments com els viscuts a Euskadi les darreres setmanes reforcen aquells recels i temors. Pamplona i Errenderia són les dues fites que hauríem d'aconseguir que no es tornessin a repetir, malgrat que, i precisament perquè, expresen la presència de residus autoritaris en alguns llocs de comandament d'aquelles forces.

Enfront d'això, cal subratllar amb èmfasi quina ha de ser la responsabilitat democràtica de les FOP i com s'està forçant la seva integració en el procés de canvi: La Constitució que s'està elaborant, les llibertats que aviat es proclamaran, defineixen tot un nou marc polític dins del qual les FOP són un instrument important per garantir els drets dels ciutadans. I en aquest sentit, una de les conquestes més importants de tot el procés de canvi ha estat l'acceptació per part de les FOP d'aquella responsabilitat.

En el context democràtic, les FOP estan al servei de les institucions representatives del poble (siguin les estatals, siguin les autonòmiques com diu la Constitució i com cal preveure en la seva concreció). I tots els membres de les FOP han de participar, en el més profund sentit de la paraula, en el joc democràtic, col·lectivament dins la institució i individualment com a ciutadans. No es pot admetre cap discriminació envers ells ni col·lectiva (crítiques equivocades, per exemple) ni personal. Per això reclamem una ordenació moderna de les FOP (com es podria aconseguir amb una bona llei de policia) ensem amb reivindicant els drets polítics i sindicals per als membres d'aquells cossos.

No hi ha cap dubte que la normalització de la vida política passa per una nova concepció de les FOP i una actuació d'aquestes d'acord amb els nous pressupòsits. La fermesa amb què s'han d'exigir les responsabilitats que es deriven d'actuacions arbitràries (com Pamplona o Errenderia) ha de ser la mateixa que ens ha de servir per situar les FOP, sense reserves, en el joc democràtic. És així com, en la perspectiva de la transformació democràtica de la societat, una part tan important dels aparells de l'Estat contribuirà a la voluntat de la majoria d'acabar amb qualsevol privilegi polític, econòmic o social.

per RAFAEL RIBÓ

Eleccions sindicals

SEAT: CC OO guanya a UGT

Les eleccions sindicals a SEAT han donat els següents resultats: *Factoria Zona Franca*: (25 mil treballadors) elegits 48 delegats; 21 de CC OO, 19 d'UGT, 5 de CSUT i 3 de la Confederación General de Cuadros y Mandos (CGCM). Grau de participació, 75 per cent. *Factoria Martorell*: (2 mil treballadors) elegits 27 delegats; 14 de CC OO, 7 d'UGT, 3 de la CGCM, 2 de la CSUT i 1 de USO. Grau de participació, 87 per cent.

La valoració dels resultats i la comparació amb les eleccions anteriors ens porten a una sèrie de consideracions. A la Zona Franca, Comissions Obreres passa al primer lloc amb dos delegats més que UGT. En les anteriors eleccions va ser aquesta central que es va situar per davant de CC OO per un petit marge. A Martorell, CC OO aconsegueix la majoria absoluta, el 52 per cent dels vots emesos, mentre que UGT guanya terreny en relació a les votacions anteriors. A destacar l'ensulsiada d'USO i SU, mentre que la CSUT es manté com la tercera força sindical.

El nivell de participació ha estat molt bo a Martorell, pràcticament total si tenim en compte les baixes. No podem dir el mateix de la Zona Franca, on uns dos mil treballadors deuen haver seguit la consigna de boicot llançada pels qui no estaven d'acord amb les condicions en què s'havia pactat el nombre de delegats. Comissions Obreres va defensar en un principi un comitè de cent, sense que fos possible un acord entre tots els afectats, la qual cosa va provocar que un sector

reduït, principalment de CC OO, cridés al boicot. Una abstenció que si ha perjudicat algú ha estat a CC OO.

Un element que cal tenir en compte és l'aparició de la CGCM, sindicat corporativista que, com és lògic, només presentava batalla al col·legi de tècnics i administratius. Ha estat a la Zona Franca on aquest sindicat ha aconseguit un major percentatge entre els tècnics i administratius, 712 vots, contra 1472 la UGT i 916 CC OO. Val a dir que els vots de la CGCM han estat aconseguits en perjudici de la UGT, que ha vist minvada la seva influència entre els tècnics i administratius, mentre que CC OO arrencava bastants més vots que afiliats tenia dins d'aquest sector. Aquesta esllavissada cap a postures corporativistes ha de ser un motiu de reflexió dels sindicats de classe. Ja en el seu dia, quan les negociacions del conveni, CC OO va denunciar que no s'elaborés una escala de salaris on tècnics i administratius se sentissin compensats i a partir d'aquí s'apliquessin augmentos proporcionals.

JOAN SANJUAN

Culmina un llarg procés d'unitat

Neix el "Partit dels Socialistes de Catalunya"

El passat cap de setmana s'ha clos, amb els congressos de dissolució del Partit Socialista de Catalunya (Congrés), de la Federació Catalana del PSOE i del Partit Socialista (Reagrupament) i amb el Congrés d'Unificació Socialista, un procés que ha fet néixer el nou Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE).

Com "un fet d'una importància històrica inqüestionable, que és la culminació d'un procés de molts anys d'esforços unitaris" qualificava aquesta naixença el primer se-

cretari del nou partit en un article al diari "Avui", i en remarcava "l'articulació lliure i solidària amb els socialistes de la resta de l'Estat, aplegats al Partit Socialista Obrer Espanyol". El mateix Reventós, en un altre article (a "Mundo Diario"), deia que la gestació

començar diumenge a migdia. Per una bona majoria s'hi van aprovar les tres ponències —estatuts, protocol d'unitat i declaració de constitució del nou partit— i es varen ratificar els components dels òrgans directius del Partit dels Socialistes de Catalunya, elegits als congressos respectius dels tres partits: el Consell Nacional (compost per 120 membres, dels quals 56 pro-

venen del PSOE, uns altres 56 del PSC i 8 del reagrupament) i la Comissió Executiva, encarregada "d'executar els acords del congrés i les decisions del Consell Nacional", com diuen els estatuts, que es compon de 25 membres, entre secretaris i vocals. Hi ha vuit secretaris procedents del PSC-C: Joan Reventós (primer secretari), Eduard Martín, Raimon Obiols, Josep I. Urenda, Lluís Armet, Joan Ferreiro, Enric Adroher i Esteve Tomàs; vuit de la FSC-PSOE: Carles Cigarran, Josep M. Triginer, Ignasi Pujana, Josep Font, Salvador Clotas, Leandre Cerdan, Higiní Clotas i Felip Lorda, i un del Reagrupament, Josep Verde Aldea. Els vocals són: Joan Comas, Joaquim Ferrer i Francesc Martí (PSC-R), Josep Sala, Pere Jover i Miquel Martí (PSC-C) i Camil Rueda i Just Torralba (FSC-PSOE).

A la sessió de clausura van assistir moltes delegacions, tant estrangeres com d'aquí, entre les quals hi havia la del PSUC encapçalada pel seu president Gregori López Raimundo.

Un llarg procés d'unitat.

1976, d'una comissió d'enllaç de la Federació de Catalunya del PSOE i Convergència Socialista de Catalunya; l'anomenat Pacte d'Abril (1977), un document on hi ha els pressupòsits bàsics de la unitat socialista i s'hi estableix l'aliança electoral; la constitució, després de les eleccions generals del 77, de la comissió d'enllaç que elabora les bases d'unitat; el XII congrés de la FSC-PSOE i el II del PSC-C que aprovaren aquestes bases; la decisió del PSC-Reagrupament d'entrar en el procés unitari...

Aquesta unitat és ja un fet. Ha estat un camí llarg i, lògicament, no pas fàcil, i les dificultats han arribat fins a darrera hora. Especialment el congrés de dissolució de la Federació de Catalunya del PSOE no va ser gens planer: no es va aprovar l'informe que en nom de l'Executiva va presentar Triginer i el congrés es va allargar més del compte perquè una part dels delegats no acceptaven de dissoldre la Federació, sinó que propugnaven que s'hi integressin els altres dos partits.

El congrés d'unificació va

Salutació del PSUC

El president i el secretari general del PSUC van dirigir al Congrés Constituent del "Partit dels Socialistes de Catalunya" la següent salutació:

"Estimats companys: El Comitè Central del PSUC saluda el Congrés d'Unificació de les tres organitzacions socialistes de Catalunya amb el desig que les seves tasques assoleixin l'èxit més gran. El PSUC ha seguit amb simpatia el procés preparatori de la constitució del "Partit dels Socialistes de Catalunya", amb el qual es proposa mantenir i desenvolupar les relacions d'amistat establertes pels nostres partits en l'època de la lluita clandestina contra la dictadura.

"Entenem que la col·laboració entre socialistes i comunistes va ser un factor decisiu del triomf de les forces populars catalanes en les eleccions del 15 de juny, en la recuperació de la Generalitat i en l'aportació que Catalunya ha donat i segueix donant a la consolidació de la democràcia a tot Espanya. Els fets del País Basc, la gravetat de la crisi econòmica, la lentitud en el traspàs de funcions a la Generalitat, la necessitat d'assegurar l'elecció d'ajuntaments autènticament democràtics, la urgència d'elaborar un Estatut d'Autonomia per a Catalunya que respongui a les necessitats i aspiracions del nostre poble i d'altres elements de la situació política actual, subratllen, però, que l'acció comuna dels nostres partits continua sent una condició del triomf definitiu de la democràcia a Catalunya i a tot Espanya.

"El Comitè Central reitera la seva voluntat de marxar junt amb vosaltres en la lluita per assolir els objectius democràtics que avui estan en primer pla, així com en el combat a més llarg termini pel triomf del socialisme en la llibertat que constitueix el nostre ideal comú."

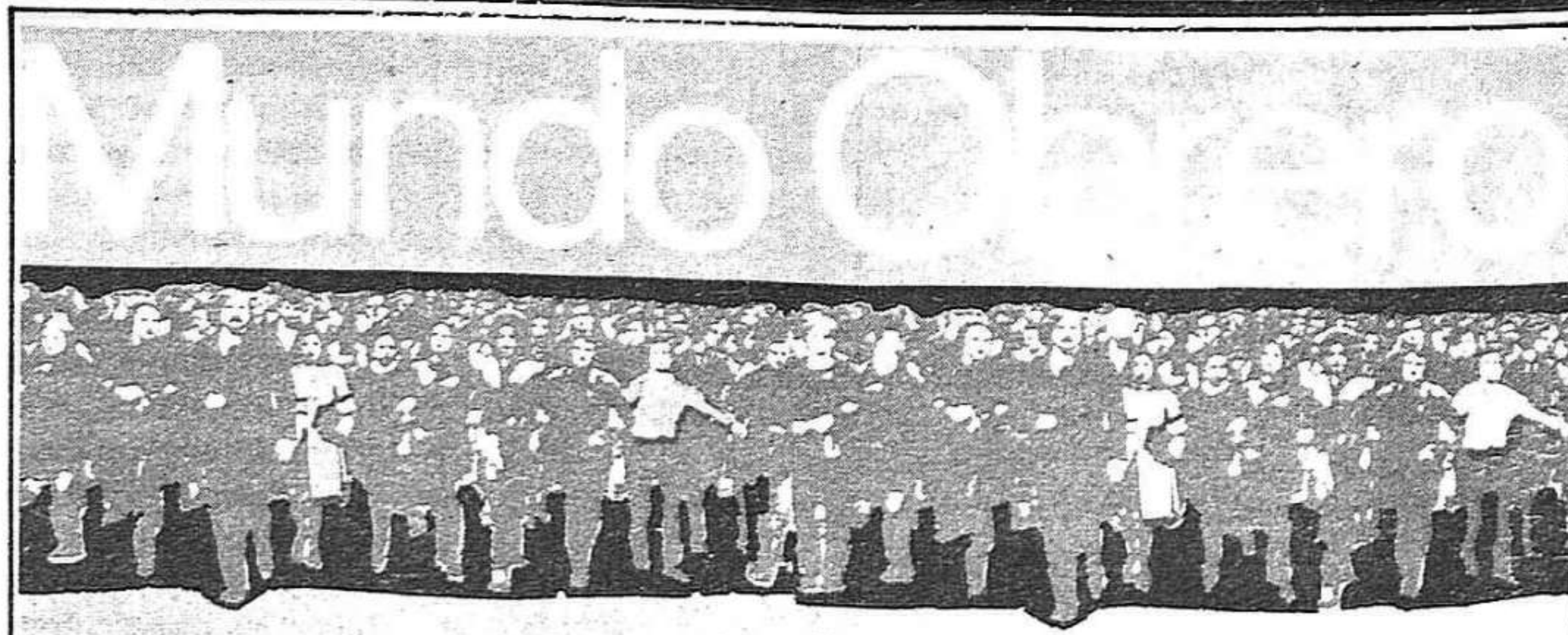

Pl. Nadal 13
Barcelona 16
Tel. 251 79 75

IL-LUMINACIÓ I SO

Realitzacions:

- Sis hores de Cançó de Canet
- Festa del PCE a la "Casa de Campo"
- Festa de "L'Humanité" a París
- Miting del PSUC amb Berlinguer
- Festes de la Mercè

El debat per l'Estatut
a punt de començar

Solé: "Regular les relacions amb l'Estat"

Sense haver sortit del foc de la Constitució, Jordi Solé Tura cau a les brases de l'Estatut. Ell forma, amb Maria Dolors Calvet i Josep Solé Barberà, el grup comunista de la comissió de parlamentaris catalans encarregada de confeccionar l'avantprojecte d'Estatut de Catalunya. Solé Tura ens dona una primera impressió del que pot ser el debat per l'Estatut.

—¿Què farà la comissió una vegada constituïda?

—Encara no hi ha res concretat perquè segurament no ens reunirem fins que no s'acabi la Constitució. La comissió ja està constituïda, els diversos grups ja han elegit els seus representants i ens haurem de posar d'acord per tenir aviat una trobada on fixem el calendari i el mètode de treball.

—¿Sobre quina base iniciaréu els treballs?

—Hi ha dues formes de tre-

VOTU
L'ESTATUT

ons entre poders i d'altres qüestions.

—¿Quin és el nivell de consens previsible en l'elaboració de l'Estatut?

—El problema del consens serà més fàcil de resoldre aquí a Catalunya que a la resta d'Espanya. Pensa que hi ha una base comuna considerable. Tot el que t'he dit abans que ens pot servir de referència és fruit d'experiències unitàries. La correlació de forces és aquí més clara i fa factible una majoria de centre-esquerra que cal fer funcionar. Crec que les bases del consens són grans, tant a nivell d'aquesta majoria com de totes les forces en general.

—¿Quins són els grans problemes que preveus a l'hora d'elaborar l'Estatut?

—En les nostres reunions de treball al si del PSUC hem anat ja delimitant els problemes generals que pot plantejar aquest Estatut. El primer de tots és si ha de ser un Estatut extern o intern, és a dir, un Estatut que es limiti a re-

gular les relacions entre la Generalitat i l'Estat o si també ha de contenir moltes precisions quant a l'organització dels poders a l'interior de Catalunya. La nostra opinió, en principi, és que aquest Estatut hauria de ser fonamentalment, però no únicament, extern. A nivell intern pensem que s'hauran d'abordar qüestions com, per exemple, la relació entre els poders —Parlament, Consell, Presidència— i també allò que fa referència a la hisenda. En altres qüestions, com règim electoral o distribució comarcal... penso que l'Estatut haurà de dibuixar-ne els grans trets sense precisar-ne massa els detalls.

Una vegada definit aquest gran marc caldrà tractar altres problemes. El de la relació entre els poders n'és un. Es tracta de veure si anem a fer un Estatut presidencialista o un Estatut parlamentari. Nosaltres som clarament partidaris d'un Estatut parlamentari, que el centre de gravetat se situï en el Parlament com a òrgan elegit per sufragi universal amb un sistema proporcional, sense que la Presidència hagi de ser un element decoratiu.

Un altre tema és el de la distribució comarcal i règim electoral. Nosaltres ens inclinem per una estructura descentralitzada, amb un fort ac-

"Un Estatut no presidencialista"

cent en l'estructuració de les comarques a nivell administratiu. El règim electoral haurà d'anar també per aquí, amb un sistema proporcional que assegurï la presència de totes les zones del territori i que no primís especialment les zones rurals, que s'hauran de tenir en compte però respectant la proporcionalitat. S'ha començat a parlar també de si hem d'anar a un sistema de dues cambres o d'una. Nosaltres pensem que amb una sola cambra n'hi ha prou.

Un altre gran tema és el de la hisenda. Hi haurem de filar molt prim i actuar amb molt de realisme. Per una banda, hem de tenir un sistema fiscal que ens permeti de tenir recursos, però al mateix temps haurem d'evitar tot el que pugui significar un encàrrecament. La creació d'impostos propis ens l'haurem de mirar amb molta cura abans de decidir-nos, i haurem de negociar molt clarament amb l'Estat tot el problema del repartiment dels recursos, de la participació en els impostos de caire estatal.

JOAN SANJUAN

TREBALL els havia denunciat "Ultres" detinguts

Dissabte passat, el Govern Civil de Barcelona va cursar un comunicat oficial en el qual donava compte de la detenció de dues persones, que havien passat a disposició de l'autoritat judicial. Aquestes dues persones són Eduard Loaysa Roca i Nicolau Amezcua Camús, tots dos militants de "Fuerza Nueva". Segons la nota del Govern Civil, el primer ha estat detingut com a possible autor de danys a automòbils que duïen un adhesiu amb la lletra "C", com a distintiu de Catalunya; el motiu de la detenció d'Amezcua, regidor de l'ajuntament de Gavà, és que la policia va constatar l'existència, al seu domicili, de dos soterranis dissimulats, amb instal·lació elèctrica, que poden haver estat usats per guardar armes o qualsevol altra finalitat delictiva. Si bé Amezcua ha negat que fes servir els soterranis per a aquestes coses i ha dit que els havia construït com a eixamplament de la vivenda i especialment per guardar-hi mobles, l'excusa no va ni amb rodes: el comunicat oficial diu literalment que l'entrada "amb prou feines serveix per passar-hi una simple cadira".

En assabentar-se d'aquestes detencions, els nostres lectors recordaran que, fent un esforç per aportar elements informatius de primera mà i no limitar-nos a la simple denúncia d'actes incívils i perillosos com aquests, TREBALL va publicar al seu número 533, corresponent a la setmana del 16 al 22 de juny d'en-

guany, un article titulat "Feixistes rebentarodes" en el qual apareixia, com un dels possibles autors dels desperfectes als autos que porten la "C", Eduard Luaisa Roca (si bé la nota del Govern Civil diu Loaysa, és clar que és la mateixa persona), i que al darrer número, el 537, de la

Eduard Loaysa

setmana passada, hi havia una entrevista amb un militant de "Fuerza Nueva", titulada "Armes per a l'extrema-dreta", on es revelava l'existència, a casa del regidor de Gavà Amezcua, del soterrani que, segons les informacions que ens donava el nostre interlocutor, ha servit per guardar-hi armes.

Cal afegir que l'autor del reportatge sobre els punxarodes, el nostre col·laborador Àngel Lacalle, va ser amenaçat de mort tot just es va publicar l'article.

Mentre es prenen mesures a la capital catalana

«Els Alfacs»: interrogants encara

Ha passat la natural emoció per les víctimes que una explosió de propilè deixà dimarts de la setmana passada al càmping "Els Alfacs" d'Alcanar. "Desitgem —escrivíem immediatament després de la desgràcia— que, un cop adormida aquesta emoció, una capa de plom no cobreixi per sempre més els possibles culpables". El silenci ja ha començat, el fet va desplaçant-se vers algun racó fosc de la memòria dels ciutadans.

Els papers han anat comptant al llarg d'una setmana el creixent nombre de morts,

han informat sobre les escenes de dolor i desolació del malaurat càmping i, amb cer-

"Els Alfacs": no oblidar massa aviat (Foto Morera)

ta tímida, han demanat que se cerquin i es castigui els possibles responsables. Tot això forma part de l'ofici de l'informador. N'hi ha hagut prou, però, amb una setmana perquè el fet quedés pràcticament exhaurit en els mitjans de comunicació. Gosem dir que la premsa ha oblidat molt aviat, excessivament massa aviat, el fet d'Alcanar.

¿Hi ha responsables? ¿Qui són? Probablement, tard o d'hora, serà fet públic un "veredict" oficial. Mentrestant, alguns elements generals consenten de fer diverses reflexions. La cisterna que transportava el gas assassí era d'una empresa. El tractor que arrossegava la cisterna era del mateix xofer que morí en la desgràcia. Hi ha una empresa que carregà el propilè a la cisterna. Hi ha una administració a la qual havien presentat queixes repetides vegades els veïns dels pobles i ciutats per on transiten carregaments perillosos.

Sembla segur que l'explosió no es produí per cap mena d'accident de carretera (col·lisió, fallades mecàniques, et-

cètera). La cisterna, diu l'empresa propietària, estava en condicions per a transportar propilè. Sembla segur que l'empresa que carregà el propilè no va respectar les normes de seguretat mínimes. Sembla segur que la violació d'aquestes normes es va fer d'acord amb el xofer i propietari del tractor.

Amb tantes seguretats, hauria de ser fàcil establir responsabilitats. Es pot dir: Inconscient el xofer, lladre l'empresa que carregà el gas, culpable l'administració que no va fer cas de les queixes dels veïns. La gran innocent, l'angelet calumniat, és doncs l'empresa propietària de la cisterna de la mort. Bé, podríem dir també: empresa maleïdament explotadora de la necessitat i el desig de treball d'un home que havia arribat a posseir un instrument de treball, qui sap si amb molt de sacrifici.

¿Qui se salva? Dels qui queden vius, ningú. L'empresa que carregà el gas —ENPETROL— potser va subornar el xofer; sobrecarregant a cada viatge, és clar que, de tant en tant, s'estalviava el lloguer

d'una cisterna. Els competents ministeris havien estat advertits dues vegades per l'ajuntament de Tarragona sobre els riscos de fer transitar mercaderies altament perilloses. L'empresa propietària de la cisterna, sabent els riscos que comporta la seva activitat, trobà un cínic mecanisme per no haver de respondre mai judicialment; demostrant que les seves cisternes estan en condicions, tot el que pugui passar després —col·lisió dels xofers llogats, trànsit per les ciutats i no per les vies secundàries, sobrecarregaments de mercaderia fets amb l'aprovació o la desaprovació dels xofers— no és responsabilitat seva. Bé, aquesta empresa potser no serà punida per la llei, però la condemna la consciència civil com a exponent d'un tipus de desenvolupament que refusen i volem canviar al més aviat possible. Ara com ara, però, caldrà constatar que la Delegació de Serveis Municipals de Barcelona ha limitat a la matinada el transport de mercaderies perilloses per la capital. Això és millor que no pas res.

AGUSTÍ FORNER

Tensa calma al País Basc

Euskadi: l'anella feble

BILBAO, 19 (per J. LIZARRAGA).— El País Basc viu una tensa calma. Encara s'escolten els ecos de Pamplona, Errenderia i Sant Sebastià. Tothom espera, contenint l'alè, el desenllaç de les aspres negociacions que els estats majors de la política mantenen a Madrid. En la consciència pública batega el pressentiment que ETA espera o prepara alguna cosa. Encara falten molts dies per avalar la Constitució i en aquest interregne no faltaran noves espirals de violència.

Els darrers esdeveniments a Euskadi, amb la seva seqüència de crispació i violències, han fet aflorar a la superfície alguns elements que tot just apuntaven o que romanien enterrats sota la complicada realitat basca. La vaga general obrera, secundada en gran part del país per vastos sectors de la població, ha palesat que la memòria popular con-

tinua viva, que els lligams de solidaritat nuats durant molts anys no són només coses del passat.

El Consell General Basc, malgrat que no té competències i malgrat el llast de les contradiccions internes que el limiten, ha jugat un paper de primer rengle com a instrument equilibrador i capaç

d'assumir les inquietuds i reivindicacions que bategaven al carrer. En plena crisi, va ser capaç de posar-se al capdavant de l'acció antirepressiva i, en alguns casos, des del primer rengle de les manifestacions va actuar com un matalàs esmorteïdor entre els manifestants i la força pública.

Els incidents de carrer ja van ser tota una altra cosa. A Bilbao, Vitòria i també a la capital donostiarra, el protagonisme de la violència va arribar de la mà d'un heterogeni conjunt integrat per xavals sense feina, marginats i desesparats, gent sense partit, llençada al femer social per la desocupació i la crisi, tipa de tot i amb ganes irrefrenables de destruir qualsevol cosa susceptible de ser destruïda.

Entre ells, i per primer cop

Errenderia

El PSUC condemna

Davant dels esdeveniments d'Errenderia, el Secretariat del Comitè Central del PSUC va fer públic un comunicat en el qual ratificava "la seva condemna de la violència a Euskadi, com ho féu en el comunicat del 10-7-78", al mateix temps que exigia "de nou de les autoritats l'esclarament dels fets i les responsabilitats que es deriven de l'actuació incontrolada de les Forces d'Ordre Públic que avui han entrat en aquella ciutat basca."

"La solució dels problemes d'Euskadi —afegeix el comunicat— passa per la negociació i les mesures polítiques necessàries, entre elles l'urgent traspass de competències, inclòs l'ordre públic, al Consell General Basc. Totes les forces democràtiques d'Euskadi i de tot Espanya, cal que es corresponsabilitzin de la reinstauració d'un clima de convivència cívica a Euskadi."

a Euskadi, va aparèixer tot un corrent "d'autònoms", joves influïts per la idea mítica d'ETA, actius i radicalitzats, que rebutgen els partits i que, d'alguna manera, s'identifiquen amb l'independentisme. Aquests "autònoms", que van aixecar barricades, van esbrincar els representants dels partits a Errenderia i gairebé van arribar al cos a cos en els seus enfrontaments amb la policia, impugnen fins i tot la mateixa existència dels partits abertzales.

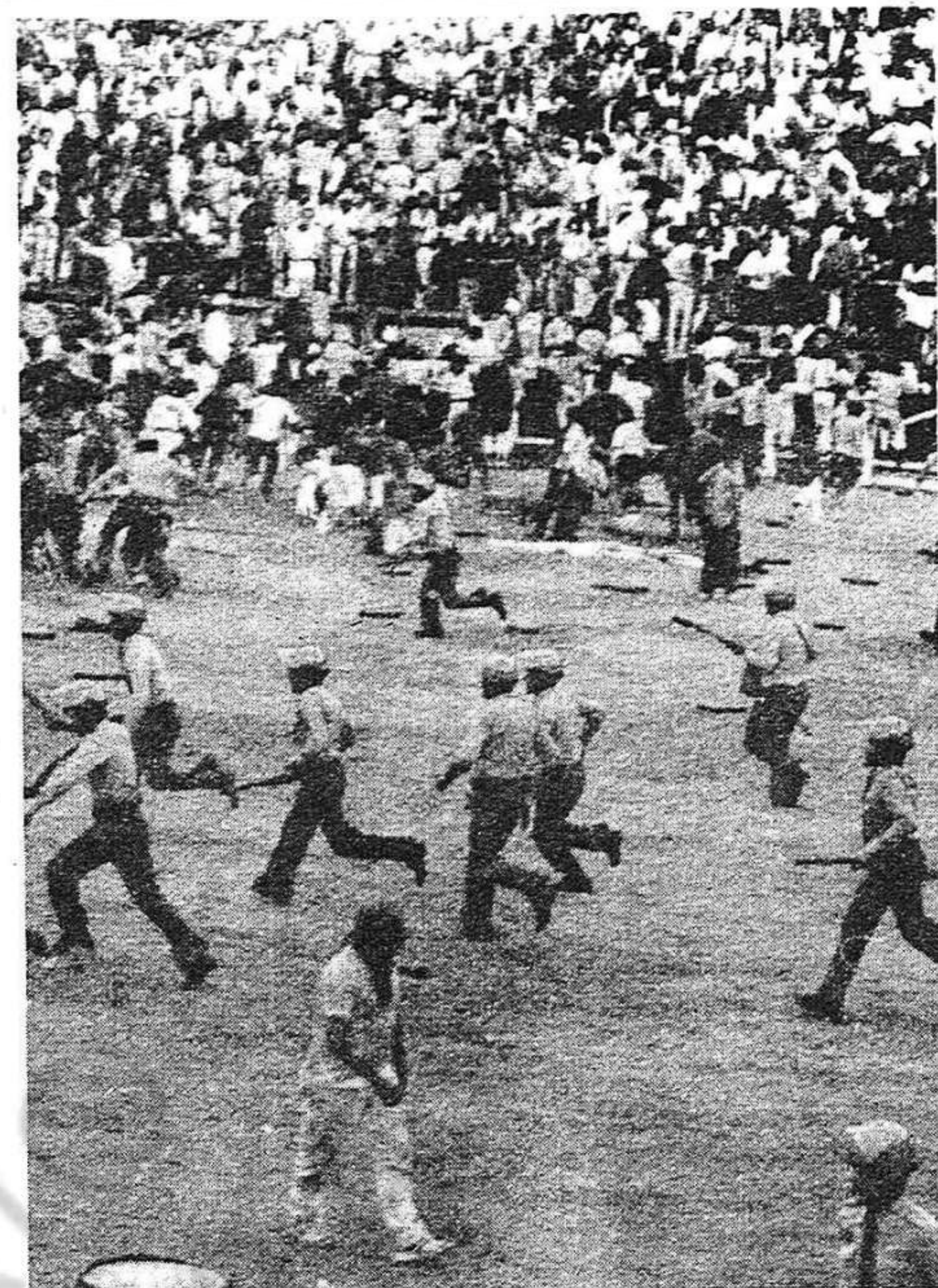
El PNB, per la seva banda, continua jugant fort, fidel a la seva tàctica tradicional. Amb prou feines si es va fer veure durant la crisi, tot i que no va estalviar paraules a l'hora d'exigir responsabilitats al poder central. Confiant en la seva fortalesa i amb una gran audàcia, està sent capaç de portar les situacions fins a l'extrem i treure'n partit.

No cal dir que aquesta manera de jugar amb foc es pot tornar contra ell, però, de moment, tothom coincideix a dir que ha sabut portar al seu terreny les forces polítiques i que fins i tot està sent capaç de modificar notablement el projecte constitucional pel que fa a les autonomies. L'interrogant rau precisament en el coeficient d'elasticitat del poder, el consens i allò que hem convingut a anomenar poders fàctics.

El PNB sap que en aquesta conjuntura es juga la trajectòria autonòmica basca i no vol deixar passar l'ocasió. Alhora, també és veritat que només una autonomia avançada serà capaç de pacificar el País Basc.

De l'actitud que adopti el PNB envers la Constitució dependrà molt el caire que prenguin els esdeveniments a Euskadi. Socialistes, comunistes i ucidesistes intenten obrir les portes que permetin al partit fundat per Sabino de Arana i Goiri donar el sí a la carta constitucional. La marxa de les negociacions s'esdevé entre clarors i ombres i a ritme maratonian. Hom diu que el PNB hauria acceptat la dissolució del govern basc a l'exili i la possibilitat del retorn de Jesús Maria de Leizaola, tot això a canvi d'importants contrapartides en el terreny de les competències autonòmiques.

D'altra banda, les espases d'ETA continuen enlaire. La indiscriminada intervenció policial a Errenderia i Pamplona ha ofert pretextos en safata a l'organització armada. ETA mai no ha intervingut des de dins dels conflictes generalitzats. Sempre ha esperat que amainessin per introduir la seva acció "justiciera". Per això estranya el seu silenci d'ara, que hom interpreta com una treva davant de les

"Encara s'escolten els ecos de Pamplona, Errenderia i Sant Sebastià"

importantes negociacions de Madrid. Simplement, com una pausa destinada a preparar algun cop d'efecte o una redoblada ofensiva d'atemptats.

Per tot plegat, cada dia que passa sense que el PNB prengui partit pel que fa a la Constitució comporta gravíssims perills de desestabilització. Igualment, l'actitud burocràtica i dilatòria del govern està contribuint a alimentar la frustració i l'exasperació al País Basc i si no hi ha actituds polítiques urgents, clares i decidides, per part del poder central, la situació podria assolir a Euskadi cotes irreversibles de deteriorament.

En el pla de les alternatives comença a obrir-se camí la vella idea de la unitat nacional basca, d'aquell projecte que va arribar a quallar en un govern d'unitat nacional de-

mocràtica en plena guerra civil, que es va remenar durant els darrers anys de lluita contra la dictadura sense arribar a assolir cos i que d'alguna manera va tornar a reencarnar-se en el frustrat compromís autonòmic subscrit per nacionalistes, socialistes, comunistes i altres forces a tocar del 15 de juny de l'any passat. Els interessos partidistes i les fissures ideològiques continuen pesant, però també la urgència i la gravetat dels conflictes reclamen solucions d'emergència. Vertebrar la nacionalitat basca exigeix l'esforç mancomunat de totes les seves forces socials i polítiques. Si no, l'única cosa que es pot esperar és un altre llarg període d'obscurantisme, de bàndols i d'enfrontaments fructífics que podrien posar en perill no solament el projecte nacional basc sinó també la incipient democràcia espanyola.

Paraula de sergent

"Ningú no entra en una nau russa"

El nostre fotògraf Jordi Morera, acreditat com cal, no va poder fer el quinze d'aquest mes un reportatge sobre la sortida d'una nau soviètica on viatgen els delegats espanyols al Festival de la Joventut de Cuba, perquè se'l van rifar les autoritats del port de Barcelona.

El comissari cap del port deia a Morera que no podia pujar a l'embarcació sense un permís de la Comandància de Marina. Un sots-oficial de la Comandància deia al nostre fotògraf que obtindria el permís si portava una autorització de la consignatària de la nau soviètica.

"La consignatària —deia a Morera el comissari cap— no hi té res a veure". "Vagi de nou a Comandància", aconsellava el comissari cap, "i que em telefonin per donar-me verbalment l'autorització". Ja teniu altre cop el nostre fotògraf a Comandància.

"Ningú no entra en una nau russa", deia a Morera un caporal, de part d'un sergent desconegut. Jordi sospita que la seva petició no arribà mai al comandant de la guàrdia de la Comandància.

Malgrat haver fet ja moltes voltes, Morera retornava al port per parlar de nou amb el comissari cap. La policia, però, el convidava a abandonar la zona. Ens hem quedat sense el reportatge.

Jordi Morera ha presentat denúncia al jutjat de guàrdia.

Pretextos a l'ETA

GRAN REVETLLA de St. JAUME

Dia 24 de Juliol, des de les 5 de la tarda: jocs, música, cinema i un gran ball....

Lloc: Plaça dels Pòrtics"

Vine a pagar-ho "pipa" i a ballar amb nosaltres

ANEU-HI TOTS!

ORGANITZA PSUC
Sant Martí de Provençals (Fed. Est)

Fort debat sobre les autonomies

Les negociacions govern-PNB per buscar un acord que permeti als nacionalistes bascos acceptar la Constitució són, durant aquesta setmana, l'autèntic protagonista de la vida parlamentària. Aquesta va ser animada, de més a més, pel començament de la discussió del títol VIII del projecte, relatiu a l'organització territorial de l'Estat. L'esmena a la totalitat que va presentar Alianza Popular i va defensar Manuel Fraga va sostreure l'atenció dels passadissos cap a l'hemicicle i va proporcionar un dels debats més importants registrats a la cambra. Hi va intervenir, per primer cop en el curs dels treballs constitucionals, el líder socialista Felipe González. Malgrat els darrers retards, es considera segur que el projecte de Constitució estarà ja dictaminat quan aquest número de TREBALL sigui al carrer. En mans dels senadors quedarà qualsevol modificació ulterior.

La sessió parlamentària de dimecres va ser una de les més tenses que hi ha hagut fins ara. No tant per la duresa dels debats, ja que només hi va haver un enfrontament bastant fort entre Manuel Fraga i Francesc Letamendia, com per la preocupació que amara els diputats. Una preocupació evident per les negociacions amb el PNB per aconseguir que s'integri en el marc constitucional, a fi de poder iniciar el camí cap a la normalització a Euskadi. Les negociacions, desenvolupades contínuament als passadissos, van ser un constant centre d'atenció. Hi ha una convicció comuna pel que fa a la necessitat de resoldre aquest espinós problema en el marc del Congrés.

MARTÍN VILLA NO DIMITEIX

La nit de dimecres es reunia la comissió de l'Interior per escoltar les explicacions del ministre, Rodolfo Martín Villa, sobre els esdeveniments de Pamplona, Sant Sebastià i Errenderia. Alfonso Guerra declarava dies enrere al Congrés que esdevé imprescindible un ple extraordinari per estudiar la política d'ordre públic. A la vista de la documentació subministrada pel Ministeri i dictaminada ja la Constitució, la comissió haurà de decidir si és oportú aquest ple que, si de cas, podria fer-se els darrers dies d'aquest mes de juliol, abans de començar les vacances dels parlamentaris. En aquesta sessió nocturna de dimecres va ser desestimada per majoria i amb l'abstenció dels comunistes una petició de dimissió de Martín Villa que van presentar el PSOE i el PNB.

Els treballs constitucionals s'havien desenvolupat normalment i fins i tot amb certa celeritat fins a la sessió de dimecres de la setmana passada. Llavors es van suspendre els debats i va quedar a la porta el títol VIII, que regula les autonomies. D'aquesta manera es pretenia no precipitar-ne la discussió de l'articulat per tal d'obrir un compàs d'espera per poder arribar a un acord amb el PNB. Però aquest acord continua sent una incògnita encara. Les diferències actuals entre el PNB i la UCD es redueixen a una qüestió de precisió lin-

güística, que ho és alhora de més gran exactitud política. Mentre que els centristes es decanten per fer servir la preposició "en", referida a l'article 140, per a l'elaboració de l'Estatut d'autonomia basc, els nacionalistes prefereixen dir "segons", fórmula que consideren molt ambigua els primers, que temen una eventual desvinculació dels segons respecte a la resta de la Constitució.

REBUTJADA LA INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR

Alianza Popular, que mantenia un important nombre d'esmenes, va defensar davant del ple, entre d'altres, una relativa a la constitucionalització de la iniciativa legislativa popular com un element corrector de la democràcia parlamentària. Va ser rebutjada pels altres grups perquè van considerar que podria entrebancar la consolidació del propi sistema parlamentari. El grup comunista es va oposar, encara que sense èxit, a acceptar que la presentació de la "moció de censura constructiva" comporti presentar un nom de recanvi per a la presidència del govern. La mateixa sort va tenir l'esmena defensada per Simon Sánchez Montero respecte a la supressió de l'estat d'alarma, basant-se en el fet que ja existeixen els d'excepció i setge. D'altra banda, com es preveia després del resultat amb què es va saldar la discussió al si de la comissió constitucional, UCD i AP van imposar el seu criteri contrari a la sindicació i afiliació política de jutges i magistrats que defensaven els socialistes, els comunistes i la Minoria Catalana.

El debat sobre el títol "Economia i hisenda" va reproduir l'enfrontament registrat a la comissió constitucional entre Ramon Tamames i el pare dels plans de desenvolupament, Laureà López Rodó, al voltant de la planificació econòmica. La regulació ha quedat al text de manera que afavoreix l'equilibri consensual. S'ha descartat el suport constitucional explícit a la iniciativa pública, amb la contrapartida que tampoc no siguin recollits els intents, protagonitzats pels aliancistes, d'afavorir el sector privat.

El diputat comunista va afirmar en el transcurs de la discussió que "a base del text constitucional, el govern podrà fer una planificació democràtica, amb participació de tots els sectors afectats". Referint-se als plans de desenvolupament va dir que amb ells "es va produir un enriquiment capitalista dels qui són menys, mentre ara serà possible una planificació democràtica, de baix a dalt, no pas per autòcrates des dels seus despatxos".

AP CONTRA LES NACIONALITATS

Finalment, es va arribar al títol VIII, el matí de dimarts. Aquesta part del projecte, que ha estat sempre la més conflictiva, venia en aquesta ocasió amanida per la tensa situació a Euskadi i les negociacions amb el PNB. Alianza Popular va aprofitar la seva esmena a la totalitat per fer un vaitot contra el reconeixement de les nacionalitats i el seu dret a l'autogovern. Tanmateix, no va aconseguir cap èxit a causa del consens general que havien assolit les altres forces parlamentàries amb el sostre posat en l'autodeterminació, un objectiu que, com el federalisme i d'altres, no figuren avui entre les metes immediates dels partits de l'esquerra, si bé continuen sent-ho a llarg termini.

Manuel Fraga va defensar l'esmena aliancista, no sense certa dosi de tremendisme i declarant-se partidari d'una autonomia de baix a dalt, des del pla municipal i comarcal al provincial, però "sempre a partir d'una nació única i indivisible i d'un estat també

únic i fort que conserva i no comparteix la sobirania i, per tant, les funcions fonamentals de la comunitat política". Li va respondre, en primer lloc, Txiki Benegas, socialista i conseller basc de l'Interior, que va exposar la idea que el seu partit té de nació i nacionalitat i va recordar que l'intent d'imposar la unitat durant les darreres quatre dècades va ser la cosa que més va ajudar a trencar-la, en la pràctica i en la consciència dels espanyols.

Suspensa la sessió del matí, es va reprendre a la tarda amb un torn extraordinari en el qual intervingueren successivament: Miquel Roca (Minoria Catalana), Enrique Tierno Galván (Grup Mixt), Martín Toyal (Socialistes de Catalunya), Xavier Arzallús (PNB), Gregori López Raimundo (grup comunista), Meilan Gil (UCD) i Felipe González (PSOE). Tots contra l'esmena d'Alianza Popular. Miquel Roca va subratllar que la preocupació pel futur no és patrimoni de cap grup i va recordar que Catalunya, per cada any de Generalitat, en va tenir deu de dictadura, de repressió, de persecució lingüística i cultural. "Una alternativa —va concloure— fóra afirmar que hi ha un risc, que introduir nous models és un risc. I una altra, dir que és preferible acceptar el risc del canvi, perquè hi ha un risc encara més gran que aquest i és el risc de no canviar. Perquè sabem que no canviant, això no funcionarà."

ELS COMUNISTES I LES AUTONOMIES

En nom del grup comunista

Alianza Popular: contra les autonomies.

va parlar Gregori López Raimundo. Va començar assenyalant que "els articles compresos en aquest títol figuren entre els que determinen el caràcter democràtic del text constitucional i fonamenten la nostra decisió de cridar els treballadors i els ciutadans en general a votar sí quan el text se sotmeti a referèndum. Tot seguit va afirmar que "la unitat d'Espanya, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols, en què es fonamenta la Constitució segons diu l'article segon, no esdevindrà una realitat plena i estable fins que la sobirania no s'exerceixi al nostre país als distints nivells, comprès el de la regió o nacionalitat".

Pels comunistes, les actituds separatistes que es van registrar en el passat van ser la resultant obligada "del rebuig brutal, per part del poder central, de les aspiracions d'autogovern de catalans, bascos i gallecs". Després d'assenyalar els lligams estrets que uneixen la burgesia espanyola i que la menen a no tenir interès en la separació de les nacionalitats ni en la desintegració d'Espanya va afirmar que "els treballadors de Catalunya o

del País Basc, pel seu propi interès i perquè bona part d'ells van naixer a d'altres terres d'Espanya, no seran mai promotors del separatisme ni de trencar la unitat espanyola". "La nostra minoria entén —va dir— els desitjos expressats per alguns diputats pel que fa a la conveniència que no hi hagi privilegis envers les autonomies de les nacionalitats respecte a les de les regions, posició que compartim si això no suposa limitar les facultats o retardar l'aplicació de les primeres."

Gregori López Raimundo va recordar que els articles que integren el títol en discussió "són decisius també per aconseguir un apropament del poder al poble, és a dir, un aprofundiment de la democràcia". Després de prestar un suport decidit a "les exigències dels governs preautonòmics" i recordar que cada autonomia presenta peculiaritats i formes diferents, va acabar dient que "la descentralització administrativa que impulsaran les autonomies que anem a aprovar és una necessitat indefugible i una condició del manteniment i desenvolupament de la democràcia".

No vol saber res del Tercer Cinturó

Ministre d'Obres Públiques: una actitud inacceptable

Dilluns, dia 17, el ministre d'Obres Públiques i Urbanisme va visitar Barcelona. A les 5.15 de la tarda havia convocat al Govern Civil una àmplia comissió cívica (més de 45 persones: representants dels partits polítics, centrals sindicals, col·legis professionals, associacions de veïns de Barcelona i del Vallès, l'Ajuntament de Barcelona, la Universitat Autònoma, les associacions de transportistes...). A les 7.15 encara no els havia rebut, i la comissió va decidir marxar. El PSUC hi estava representat per Cipriano García i Pau Verrié. Preguntem a aquest darrer:

—¿Com valors tu la situació actual en relació al III Cinturó?

—Tal com diu la interpellació de la minoria comu-

nista a les Corts, presentada per Cipriano García, el problema del peatge de la B-30 és la manifestació d'un problema més greu i general: el dels accessos viaris i del transport a Barcelona. El setge de peatge entorn a Barcelona, la manca o insuficiència d'infraestructures adequades, la inexistència d'una política coherent de transports que, en últim extrem, és la causa d'accidents com el d'Alcanar, etcètera, són els problemes que cal resoldre i respecte als quals el MOPU no ha fet gairebé res. Pel que fa a la solució del problema immediat —el peatge de Sant Cugat— cal exigir a l'Estat que se'n faci càrrec. Si hi ha una voluntat política de resoldre'l, les dificultats tècnico-jurídiques poden superar-se fàcilment. El que cal, doncs, és impulsar

—continuant el camí que ja s'ha emprat— una gran mobilització popular de tot el nostre poble, dels veïns de Barcelona i del Vallès més directament afectats, amb el suport dels partits polítics, centrals sindicals, ajuntaments, entitats cíviques, etcètera, per exigir la gratuïtat del III Cinturó, però exigint, també, una resposta positiva del MOPU als problemes del transport i dels accessos a Barcelona."

—En aquest context ¿què ens diries de l'entrevista —prevista i no realitzada— amb el ministre Garrigues Walker?

—Crec que l'actitud del ministre va ser totalment inacceptable. En primer lloc, per no haver incorporat el tema de la B-30, des del primer moment, al

seu programa de treball; en segon lloc, per la desatenció i manca de consideració envers la comissió cívica en tenir-nos dues hores esperant i, sobretot, en convocar abans la roda de premsa per explicar els resultats de la seva visita la qual cosa palesava la seva actitud en relació a l'entrevista no realitzada. L'actitud unànime de la comissió en abandonar el Govern Civil hauria de servir al ministre d'avertència que la paciència del nostre poble té un límit. Les implicacions personals del ministre amb les empreses d'autopistes són, d'altra banda, prou conegudes i fan difícil creure que les mesures que s'han pres fins ara siguin cap altra cosa que l'expressió d'una política d'obres públiques al servei dels interessos privats i no del nostre poble."

Més diners per fer política

● TREBALL: 20 pàgines i 25 pessetes a partir de setembre

Pujar fins a 25 pessetes el preu de venda de TREBALL i augmentar al mateix temps el nombre de les seves pàgines —acord que començarà a aplicar-se el proper mes de setembre coincidint amb la Festa de Treball— és una de les decisions del Comitè Central del PSUC reunit aquest cap. de setmana a Barcelona per debatre la situació política, especialment els fets del País Basc, i examinar l'estat actual de finances del partit. El Comitè Central, a proposta de la Comissió d'Apel·lacions, va acordar també no ratificar una sanció d'expulsió del PSUC adoptada setmanes enrere pel comitè local de Terrassa contra un dels seus membres.

EL COMPLEX DE L'ÚLSTER

Malgrat que l'examen de la situació financera era el motiu principal de la convocatòria, l'atenció del Comitè Central es va centrar, com no podia ser d'altra manera, en els fets del País Basc, als quals es va referir Antoni Gutiérrez Díaz en les seves paraules d'introducció. El secretari general del PSUC va qualificar els atemptats terroristes i l'actitud de certs membres de la Policia Armada i del Cos General de Policia a Pamplona i Errenderia com una provocació a la democràcia i, més concretament, com un intent de deturar el procés constituent en marxa. Gutiérrez Díaz, que havia denunciat els esforços de la ultradreta per generalitzar a tot Espanya l'espiral de violència desfermada a Euskadi, va posar l'accent en "la inqualificable i inexplicable agressió" protagonitzada per membres de les forces d'ordre públic, en l'actitud "no prou decidida, i vacil·lant, del govern" i en la necessitat de solucions polítiques per al País Basc, així com en la correspondència de les forces polítiques per tal d'aïllar el terrorisme i fer reeixir el procés constituent, en el mateix sentit que ho fa la declaració aprovada pel Comitè Central que publiquem en aquesta mateixa pàgina. El secretari general del PSUC va recordar també les propostes formulades pel partit en relació a les eleccions municipals, a l'elaboració de l'Estatut i a les eleccions al Parlament de Catalunya.

Allò que més preocupava,

"Examinar el funcionament dels dos-cents locals oberts pel PSUC a tot Catalunya"

en aquest punt, els membres del Comitè Central, eren, però, els fets d'Euskadi. S'hi van referir nombroses intervencions, algunes de les quals reclamaven del Comitè Executiu una actitud més enèrgica en la denúncia dels fets i en l'exigència de responsabilitats. A això es van referir, al final, en els seus resums, el president del PSUC i el mateix Gutiérrez Díaz, el primer per recordar, entre altres coses, que la denúncia enèrgica dels fets havia aconseguit que el govern obrís una investigació i que haguessin estat destituïts els caps de les Forces d'Ordre Públic responsables directes de les provocacions, i el segon per destacar que el conjunt del partit no estava prou alerta en la defensa de la Constitució, contra la qual anaven, en definitiva els atemptats i les provocacions "ultres".

DRET DE VOT ALS 18 ANYS I ABOLICIÓ DE LA PENA DE MORT

De fet, la necessitat de defensar la Constitució va aparèixer com una exigència fonamental del moment polític, que tant Solé Tura en el curs del debat com López Raimundo en el resum van argumentar amb especial èmfasi, tot destacant-ne els trets més positius com són ara l'abolició de la pena de mort, la majoria d'edat als 18 anys, el reconeixement de les nacionalitats i, en general, el fet que la Constitució garanteixi les llibertats fonamentals i obri la possibilitat a transformacions socials de signe progressista. "Si atenem a la correlació de forces —va dir el president

del PSUC— aquesta és la Constitució més favorable que podríem pretendre ara". "I —va afegir— hem de divulgar-la per aconseguir un sí massiu en el referèndum".

MÉS DINERS PER FER POLÍTICA

En el seu informe inicial, Gutiérrez Díaz va subratllar també la importància de les finances en l'activitat del partit i a aquest punt va dedicar Josep Maria Clariana una llarga intervenció, que va servir per informar el Comitè Central de l'estat de la situació econòmica i per fer una sèrie de propostes que, aprovades posteriorment pel Comitè Central, figuren a la resolució que també publiquem en aquest número de TREBALL i entre les quals destaca la de pujar a 25 pessetes el preu del

nostre setmanari. "Més diners per fer política" seria la filosofia que impregnaria la intervenció de Clariana, juntament amb una voluntat d'austeritat que permeti, equilibrant ingressos i despeses, fer "una política de finances no deficitària". Entre les xifres aportades per Clariana, relatives als cinc primers mesos de l'any 1978, destaquen les següents: ingressos corrents (fonamentalment cotitzacions i nòmines dels càrrecs públics), 11.758.719 pessetes; despeses corrents (assignacions, viatges, despeses de funcionament...), 12.295.586 pessetes; despeses extraordinàries (incloses les derivades del manteniment de les publicacions del partit), 11.371.822 pessetes, a les quals cal afegir més de cinc milions i mig d'inversions en obres de locals; ingressos extraordinaris per la campanya d'ajut

a les eleccions municipals, 27.325.631 pessetes (a les quals cal afegir els 28.745.580 retinuts per les organitzacions del partit); passiu, 10.606.113 pessetes.

Tant Clariana, com després Gutiérrez Díaz i López Raimundo, van destacar la importància de la campanya d'ajut a les eleccions municipals, que ha permès al PSUC de recollir més de 56 milions de pessetes en un esforç el resultat del qual el president del PSUC va qualificar de "sensacional", i el mateix Clariana va insistir en la necessitat de promoure campanyes semblants que —va dir— permeten al partit un treball obert de relació amb la població que no és solament rendible des del punt de vista econòmic sinó també polític.

EIXUGAR EL DÈFICIT DE TREBALL

En relació a TREBALL, Clariana va justificar la proposta d'increment de preu a partir de la necessitat que el nostre setmanari no sigui deficitari. Sobre aquest punt hi va haver nombroses intervencions, que van destacar dues preocupacions del Comitè Central: d'una banda, la necessitat de continuar empenyent la venda militant, que havia permès el mes de febrer d'enguany augmentar la venda en un 80 per cent, i, d'altra banda, la conveniència d'un examen general sobre la política de comunicació del PSUC, que el mateix Comitè Central haurà d'abordar en una propera reunió. Finalment, el responsable de finances del PSUC es va referir a la

La violència a Euskadi, contra la Constitució.

Clariana: una política de finances no deficitària.

necessitat d'examinar el funcionament dels dos-cents locals que el partit té oberts a tot Catalunya, per tal d'aconseguir el seu finançament autònom.

No tot, però, va acabar amb la discussió i aprovació de la declaració —amb dos vots en contra— i de la resolució sobre finances —amb dues abstencions—, perquè, en un segon punt de l'ordre del dia, el Comitè Central va examinar encara i va aprovar —amb un vot en contra i quatre abstencions—, una proposta de la Comissió d'Apel·lacions del mateix Comitè Central en el sentit de no ratificar l'expulsió d'un membre del comitè local de Terrassa que havia estat sancionat amb la més dura de les sancions previstes als estatuts.

I això va donar de si, en una síntesi apretada, la reunió del Comitè Central. Una reunió que es va caracteritzar, a més a més del que ja hem dit, per la vivor dels debats i per la calor afeixugant del clima de juliol.

PERE VALLÈS

Declaració del Comitè Central

Violència contra la Constitució

El Comitè Central del PSUC, reunit a Barcelona els dies 15 i 16 de juliol, ha acordat expressar la seva preocupació per la situació de violència que sotragueja Euskadi i que crea perills molt greus de desestabilització a tot Espanya.

El Comitè Central del PSUC denuncia una vegada més la utilització de la violència per part d'ETA militar i grups d'extrema dreta, l'activitat dels quals, amb independència dels objectius que confessen, coincideix objectivament en un propòsit comú de desestabilització en el qual es pretén implicar l'Exèrcit. El Comitè Central denuncia especialment les provocacions contra la democràcia protagonitzades a Pamplona i Errenderia per alguns membres de les Forces d'Ordre Públic. El Comitè Central, convençut que la democràcia no pot consolidar-se sense o contra les FOP, entén que és necessari trencar la separació entre aquestes i la població i estimular la plena integració i el suport de les FOP al nou ordre democràtic, que ha de garantir el reconeixement dels drets de tots els seus membres. Per tal d'avançar en aquest camí, el Comitè Central considera imprescindible i exigeix del govern la determinació de responsabilitats i l'adopció de mesures enèrgiques contra la minoria de membres de la Policia Armada i del Cos General de Policia responsables dels fets de Pamplona i Errenderia, com ha demanat el Congrés dels Diputats en la seva resolució del dia 11 de juliol.

El PSUC considera que el problema d'Euskadi és un problema clau de la democràcia a tot Espanya i que aquest problema no es resoldrà únicament amb mesures policials —que l'experiència ha demostrat que no serveixen per eradicar el terrorisme— sinó amb mesures polítiques. D'acord amb el P.C. d'Euskadi, al qual expressa la seva solidaritat, el Comitè Central del PSUC es pronuncia per l'impuls del procés autònom al País Basc i, concretament, per l'acceleració

del traspàs de facultats i atribucions al Consell General Basc, incloses les relatives a l'ordre públic. El Comitè Central subratlla la necessitat que el Consell General Basc sigui un interlocutor vàlid, amb credibilitat autèntica per a la majoria de la població d'Euskadi, i, en aquest sentit, apel·la a la responsabilitat de les forces que integren el Consell General, sense la contribució decidida i enèrgica de les quals serà inviable la solució del problema d'Euskadi i la consolidació de la democràcia a tot Espanya.

El Comitè Central considera que la violència desfermada al País Basc forma part d'un intent d'interrompre el procés constitucional en curs, la culminació del qual significarà la liquidació de les lleis franquistes.

El Comitè Central reitera la seva valoració global positiva del projecte de Constitució i crida, ja des d'ara, tots els ciutadans de Catalunya a participar massivament i afirmativament en el referèndum constitucional. La Constitució obrirà possibilitats per a la consolidació i l'exercici de les llibertats i establirà un sistema general d'autonomies que permetrà resoldre de manera gradual i eficaç els problemes polítics de les nacionalitats i regions i, més concretament, donar satisfacció a les aspiracions nacionals de Catalunya i d'Euskadi.

En aquesta perspectiva, el Comitè Central del PSUC reafirma els acords relatius a la preparació de les eleccions municipals i a l'elaboració de l'Estatut, adoptats en anteriors reunions, i manifesta la seva disposició a concertar els seus esforços amb els de les restants forces democràtiques catalanes, especialment amb els partits que tenen representació parlamentària, per tal que l'onze de setembre d'enguany constitueixi una expressió de la voluntat massiva del poble català d'assolir un Estatut que doti Catalunya d'instruments efectius d'autogovern.

Comunicat del Secretariat

Una expulsió no ratificada

Els dies 15 i 16 de juliol s'ha reunit a Barcelona el ple del Comitè Central del PSUC, que ha pres, entre altres, els següents acords:

1. Fer pública una declaració política relativa a la situació a Euskadi.
2. Aprovar una resolució sobre les finances del partit que conté els acords principals del Comitè Central sobre aquest punt.
3. Aprovar la proposta de la Comissió Central d'Apel·lacions del Comitè Central en el sentit de no ratificar una decisió d'expulsió del company Marià Moran, membre del comitè local de Terrassa, adoptada per aquest comitè i contra la qual l'afectat havia recorregut. La proposta de la Comissió d'Apel·lacions aprovada pel Comitè Central considera no provats els fets imputats al company Marià Moran que en justificarien l'expulsió del partit i es pronuncia perquè sigui sancionat amb un vot de censura, sanció aquesta que, d'acord amb la resolució aprovada pel Comitè Central, és la que correspon a la infracció dels Estatuts, relativa a una reunió irregular, que el dictamen de la Comissió d'Apel·lacions declarava suficientment provada.
4. Ratificar en tots els seus punts la nota del Secretariat del Comitè Central sobre la tragèdia dels Alfacs i reclamar, en el sentit que ho fa la nota esmentada, l'adopció per part de l'administració de les mesures que impedeixin la repetició dels fets.

Barcelona, 17 de juliol de 1978
EL SECRETARIAT DEL COMITÈ CENTRAL DEL PSUC

Fer més venda militant.

La resolució del Comitè Central del PSUC relativa a les finances diu així:

"Les finances formen part de les tasques polítiques globals i és des d'aquesta perspectiva que han de ser abordades pel conjunt del partit. El PSUC és un partit independent i no té cap altra font d'ingressos que les aportacions dels seus militants i simpatitzants.

"El Comitè Central constata un retard en el conjunt del partit en l'assumpció d'aquesta tasca, a causa especialment del període de clandestinitat anterior. Superar aquest retard significa, en primer lloc, que els comitès assumeixin col·lectivament les tasques de finances i que, pel cap baix trimestralment els mateixos comitès i mensualment els secretariats, revisin la situació financera de llurs organitzacions. Igualment caldrà elegir per a les tasques de finances i propaganda companys responsables plenament integrats als col·lectius.

"Les organitzacions del partit s'han de proposar realitzar una política de finances que impliqui l'augment dels ingressos i un rigorós control de les despeses. Garantia d'aquest objectiu és el creixement del partit i l'enfortiment de la vida política de les organitzacions. És sobre aquestes bases que el partit s'ha de proposar:

Resolució sobre les finances del PSUC

Augmentar el nombre de cotitzacions

* Augmentar l'actual nivell de cotitzacions, que en aquests moments està molt per sota de les possibilitats de gran nombre d'organitzacions. Respectar els acords del Comitè Central dels dies 17 i 18 de desembre de 1977 quant al percentatge de la quota: 1 per cent dels ingressos i una quantitat mínima de 50 pessetes per als companys en atur o sense feina i 150 pessetes per a la resta. Per assolir aquest objectiu caldrà utilitzar els mitjans de cobrament més adients: domiciliació bancària, permanències als locals, cobrament domiciliari, etcètera.

* Organitzar campanyes d'ajut permanents que serveixin per recollir fons per a les organitzacions locals, comarcals i central, tal com s'ha fet darrerament amb la campanya d'ajut per a les eleccions municipals.

* Cobrar i liquidar rigorosament els carnets.

* Potenciar tota mena d'iniciatives com festes, sessions de cinema, venda de materials d'ajut, etcètera.

* Assolir una veritable transparència comptable, tal com va acordar el IV Congrés i va refermar la reunió del Comitè Central de desembre de 1977. Això vol dir portar al dia els llibres de moviment i de caixa i el seu reflex mensual als estadets de liquidació.

* Elegir a tots els nivells comissions de control de finances per les conferències de partit corresponents.

* Adoptar pressupostos anyals i extraordinaris.

* Respectar els percentatges de liquidació adoptats i retornar al Comitè Central les retencions indegudes.

El Comitè Central considera satisfactori el resultat de la campanya d'ajut per a les eleccions municipals i felicita tots els amics i companys que hi han participat. Aquest és un exemple concret de les possibilitats de recollida d'ajut prop de la població que caldrà continuar amb les campanyes permanents en el mateix sentit.

La venda de bons d'ajut a TREBALL ens ha de proporcionar uns ingressos importants que facin de la Festa de Treball un gran èxit polític i econòmic que ens ajudi a reduir el dèficit del periòdic. Dèficit que no podem eixugar sense incrementar el seu preu de venda, que avui està per dessota del seu cost. Per això, el Comitè Central acorda editar TREBALL a un preu de venda de 25 pessetes. Al mateix temps, el Comitè Central crida a incrementar la difusió de les publicacions del partit i en especial de TREBALL i NOUS HORIZONS.

Quant als locals, el Comitè Central considera que cal recollir més informació sobre les experiències hagudes en relació amb l'obertura i el seu funcionament, però considera que tots els locals necessiten una racionalització econòmica que passa pel seu autofinançament amb activitats pròpies i per designar un company responsable de la seva administració. Així s'evitaran les desviacions constatades de pagaments de locals amb diners que cal liquidar al Comitè Central o bé que cal reservar per a les properes eleccions municipals.

Únicament la responsabilitat col·lectiva de tot el partit permetrà superar les deficiències constatades i facilitarà els ingressos necessaris per a millorar la presència política del partit arreu de Catalunya.

El Comitè Central del PSUC,
16 de juliol de 1978

Eixugar el dèficit de les publicacions.

Més de 56 milions recollits a la campanya d'ajut per a les municipals

"Em faré la torre a Lloret"

● Francesc Pérez, posseïdor del bo del segon premi

Més de cinquanta-sis milions de pessetes han recollit en dos mesos les organitzacions del PSUC en la campanya de venda de bons d'ajut per a les eleccions municipals. D'aquesta quantitat, més de 27 milions s'han ingressat a la caixa del Comitè Central i els 28 milions restants han anat a les caixes de les organitzacions locals i comarcals. Mentrestant, comencen a sortir les persones a les quals han correspost els premis del sorteig celebrat dilluns dia 10 al

Palau d'Esports de Barcelona.

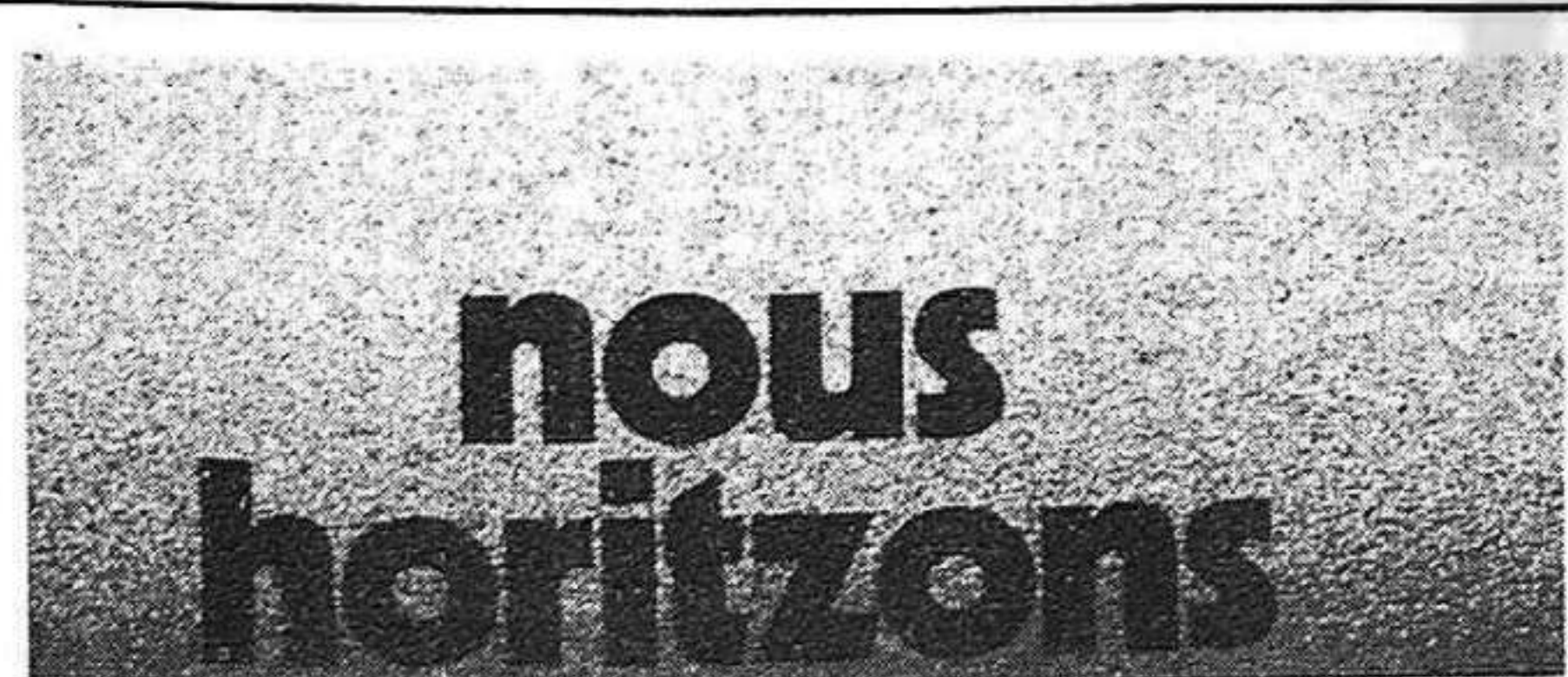
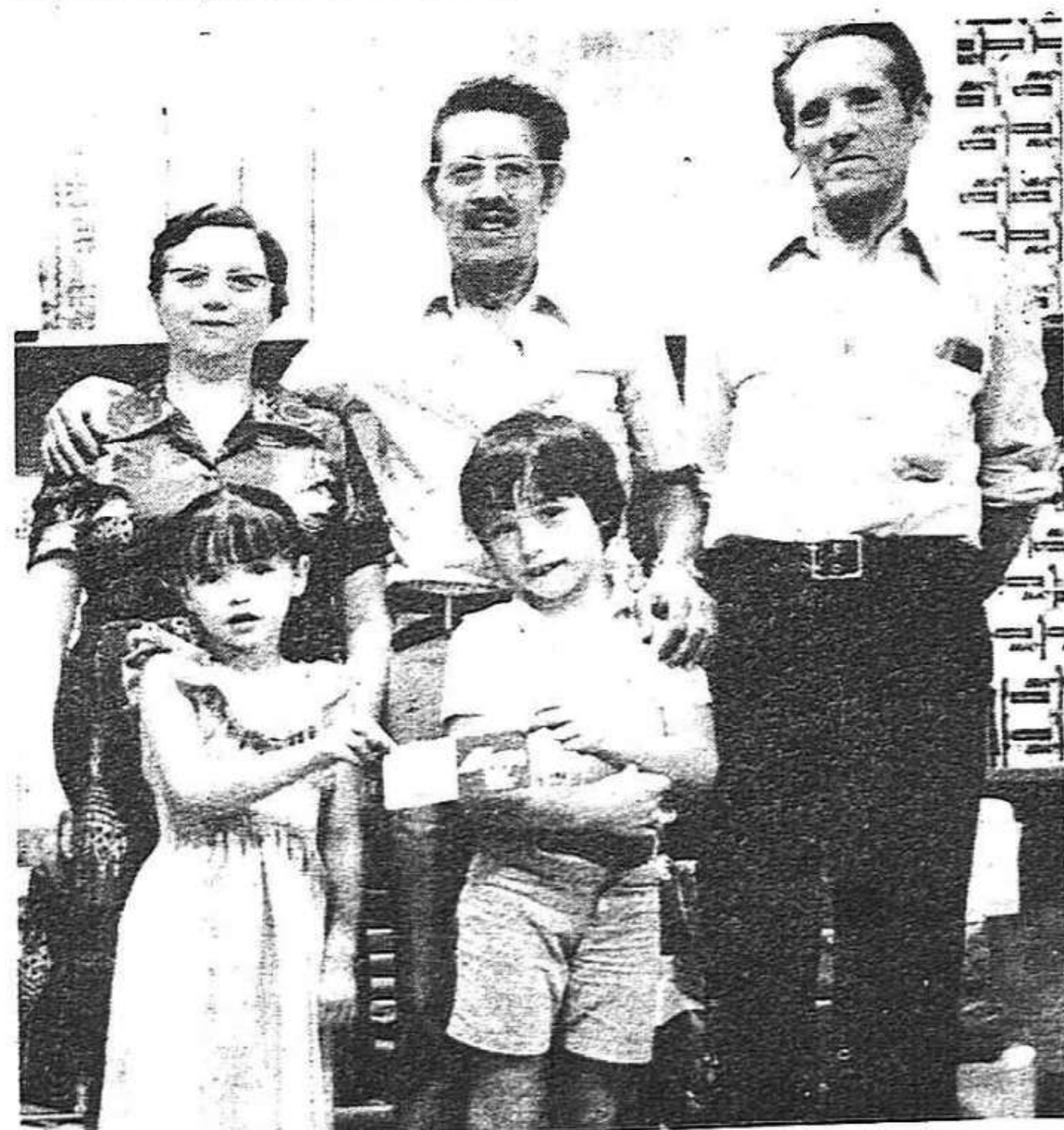
Una d'aquestes persones és Francesc Pérez Úbeda, pensionista, que ha guanyat la torre de dos milions. "Jo no era a la festa, el dia del sorteig", ha declarat a un redactor de TREBALL. "I no vaig saber que m'havia correspost la torre fins que el dia 16 va venir a casa meua Víctor Ruiz, difusor de TREBALL i MUNDO OBRERO, que m'havia venut el bo. La meua reacció va ser la de comen-

çar a saltar i aplaudir d'alegria i després, emocionat, vaig dir-ho a la família, que no s'ho acabava d'empassar. Bé, és curiós, no s'ho acabava d'empassar, però entre tots han decidit ja que volem la torre a Lloret de Mar. Així que ja ho veu: a l'hivern continuarem vivint al barri de Vallbona, però tindrem una torre a Lloret per als estius".

Francesc Pérez ha guanyat la torre, però el guanyador del pis de quatre milions encara no ha sortit. Sabem, però, que a Manuel Canellas Lluent, de Barcelona, li ha tocat una moto "Ducatti"; a Joan Méndez Hernández, del Prat de Llobregat, un "Seat-132"; un rentaplats a Pasqual Mateo Langis, de La Llagosta,

i a Josep Aragon Medina, de l'Hospitalet, Teòfil Alonso Madrigal, de Montmeló i Fermí Martín Borreguero, de Barcelona, una moto de trial a cadascun. Han sortit d'altres afortunats que, en general, han demanat que no es fes públic el seu nom.

Els organitzadors del sorteig ens demanen respectar la voluntat d'aquestes persones, però també ens demanen que fem una crida a tots els posseïdors de bons per tal que comprovin si han estat afortunats amb algun dels premis i, si han estat premiats, que s'adrecin al carrer Indústria, 254, 1r., de Barcelona, de 6 a 8 de la tarda. (A la foto de Jordi Morera, Francesc Pérez Úbeda)

Número 44 - Juny de 1978

Sobre la democràcia interna als partits comunistes
Rafael Ribo

Creació centres escolars, nomenament professorat i control públic
Lluís Fiol

Itàlia: L'experiència de les 150 hores
Ponència al 3r CUC

Brecht, feixisme i llibertat d'expressió
Fèlix Formosa

La lliçó de Miquel Martí Pol
Montserrat Roig

Ideologia i còmics
Toni Segarra

Polítiques locals, comarcals i sectorials
Emili Gasch

"Tot un dia per fer de tot"

La festa de "Jovent"

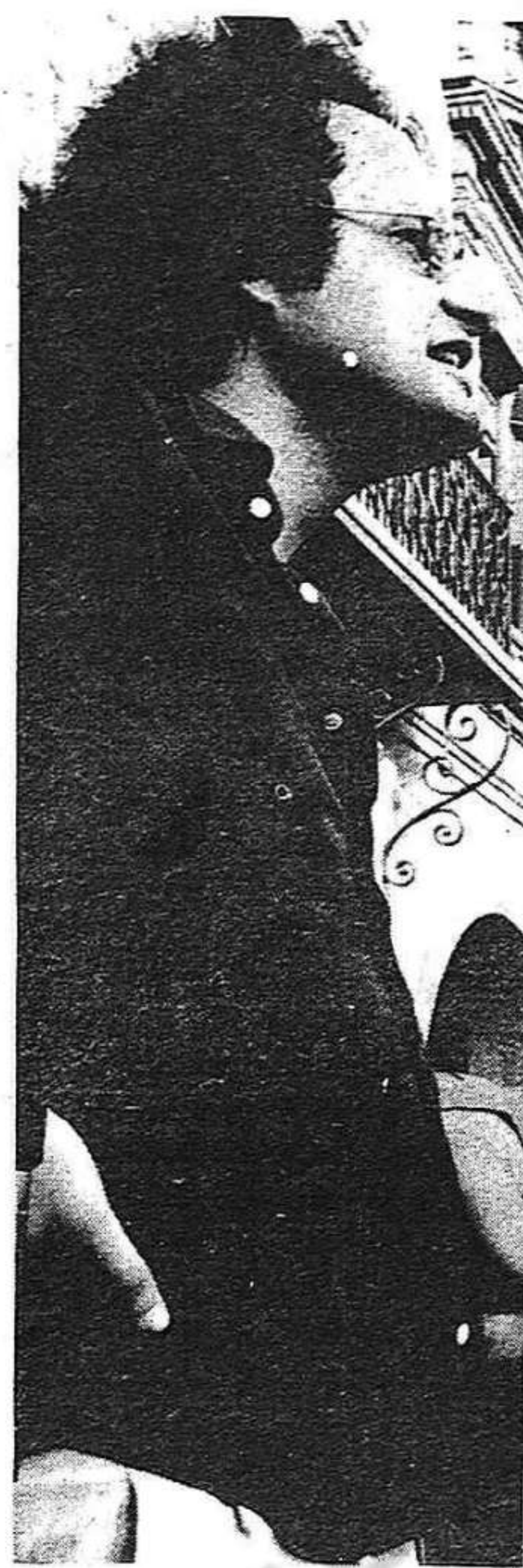
Des de futbol fins a un míting, des d'actes culturals fins a ball: "Tot un dia per fer de tot". Sota aquest objectiu, la Joventut Comunista de Catalunya va celebrar diumenge al Poble Espanyol de Barcelona la Festa de Jovent. Una festa que es va ressentir del Canet-78.

Un torneig de futbol, que va guanyar l'equip de Verdum, i un debat sobre la Primavera de Praga, protagonitzat per Artur London, Cristine Buci i Rafael Ribó, va omplir el matí, mentre els joves assistents —i també alguns turistes despistats— passejaven pel recinte, ple de parades de diverses organitzacions de la JCC, o bé per la "Ciutat Internacional", instal·lada a la Plaça de la Font, que presidia una gran pancarta: "Solida-

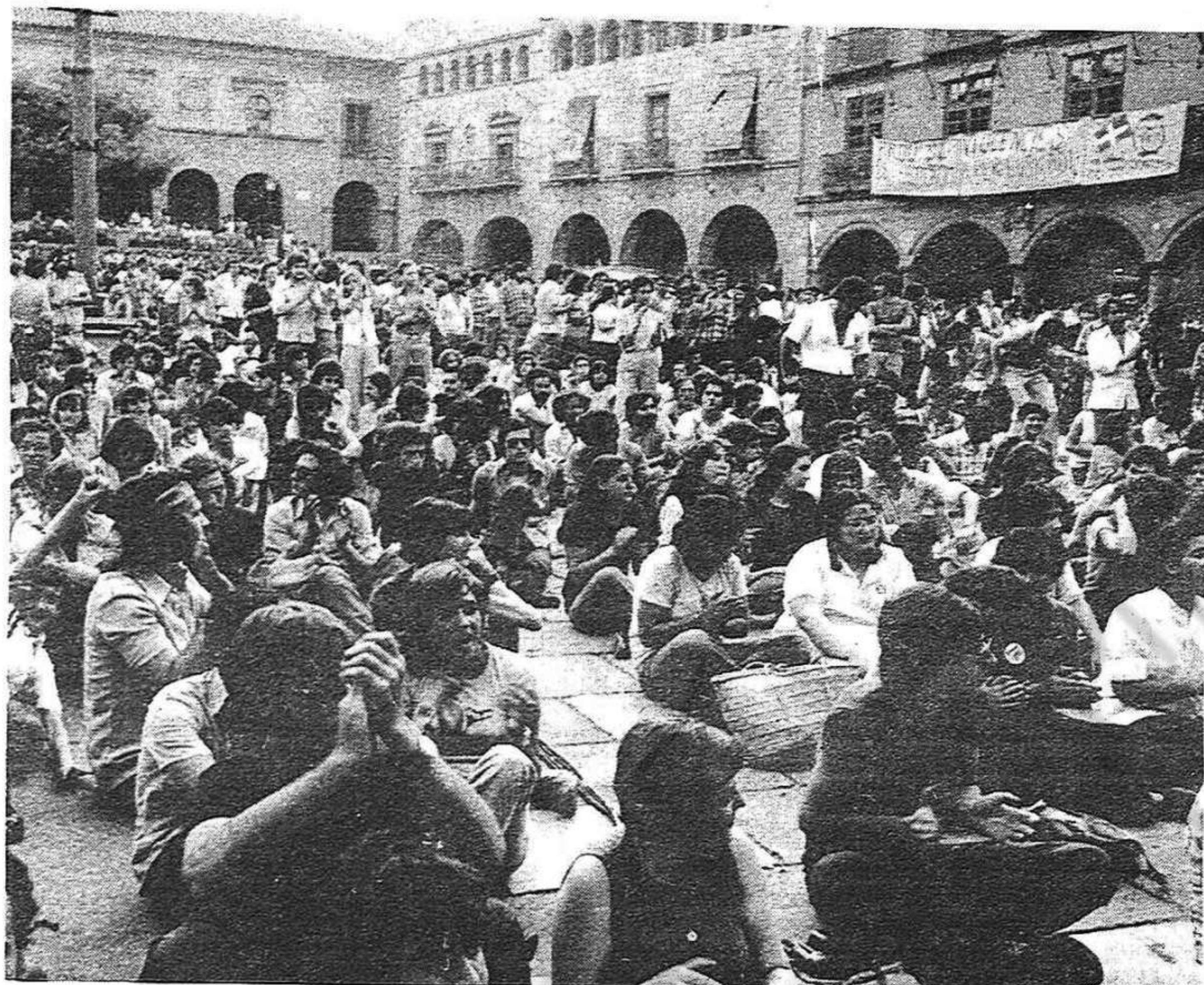
ritat amb els pobles en lluita", i on hi havia també parades dels resistents xilens, uruguaians i argentins. A la tarda, van tenir un gran èxit d'assistència la presentació del Front d'Alliberament Gai de Catalunya, representants del qual van insistir en la necessitat que els partits d'esquerra assumeixin la lluita per l'alliberament sexual, i el míting polític, que van protagonitzar els secretaris generals de la UJC i de la JCC, Josep Pa-

lau i Josep Maria Riera, que van denunciar la situació de marginació que viuen els joves, van destacar la constitucionalització de la majoria d'edat als 18 anys i recordaren la greu situació d'Euskadi.

Finalment, hi va haver un recital de Quintín Cabrera, Luis Pastor i Quico Pi de la Serra i un final de festa amb l'orquestra "Plateria", que va imprimir molta marxa al cotarro. Però abans, encara va destacar la representació de Feliu Formosa sobre textos de Brecht traduïts pel mateix Formosa i una xerrada de joves representants del "Movimiento Montonero".

Riera es va pintar la cara de groc per intervenir al míting (Fotos Jordi Morera)

Un dia per fer de tot

l'opinió dels lectors

VALLS: UNA PART DE JUBILATS, DISCRIMINATS

Una part dels jubilats van fundar el "Casal de l'Avi". Si bé la junta de l'Hospital els va facilitar el local, ells mateixos, amb una quota anual, n'havien de pagar el manteniment. Així va funcionar fins al desembre de 1977.

Després, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, disposant del vell local, va fundar "L'Esplai", que és una obra social protegida per ells, però, adonant-se que hi havia una discriminació envers els del Casal, que havien de pagar-ne ells mateixos el manteniment, es va oferir, en una reunió del patronat de "L'Esplai" que es

va fer a l'Ajuntament, a pagar el 80 per cent del manteniment del "Casal de l'Avi" i l'Ajuntament el 20 per cent, de manera que els jubilats no haguessin de pagar res. Després, com que el local té unes immillorables condicions tant d'higiene, com de decoració, il·luminació, gairebé tots els del "Casal de l'Avi" es van fer socis de "L'Esplai". Fins i tot la majoria de la junta del Casal va passar a formar part del Patronat de "L'Esplai".

Bé, doncs ara ve la troca. Encara que s'hagi fet la fusió, els del Casal, que són uns 680, van demanar als cinemes i al cotxe de línia de Valls a Tarragona, Travé, una rebaixa per als jubilats. Aquests empresaris hi van accedir. Però els del "Casal de l'Avi" diuen que el qui no és d'aquesta institució per a jubilats no té dret a aquest benefici. Jo dic que Valls té tres mil pensionistes i jubilats que tenen dret a aquest benefici. Si l'haguessin hagut de demanar per la Penya privada del Casal de l'Avi, no hi hauria res a objectar, perquè un lloc on s'ha de pagar pel seu manteniment no és el local del jubilat, és una penya privada.

El motiu de tota aquesta troca, és que l'Ajuntament no ha posat l'interès que calia envers els jubilats, perquè el senyor Margí Sola, president del "Casal de l'Avi", va dir davant del senyor alcalde que ell disposava de tres solars per fer una verdadera llar del jubilat, com han fet a molts altres pobles, on hi ha servei de perqueria per a homes i dones, per un preu econòmic, servei de menjar econòmic i altres millores per als jubilats.

En fi, els jubilats de Valls no tenim cap altra alternativa que esperar que pugui un ajuntament democràtic que representi el poble i que es faci càrrec dels jubilats com se n'ha fet a d'altres llocs. Perquè a Valls, és veritat que hi ha moltes tavernes, però hi falta la llar del pensionista patrocinada pel ministeri de Treball.

ANTONI PEDRET BAQUÉ

DONA COMUNISTA

Teresa Pàmies ens invita a obrir un debat sobre el tema de la dona, i jo voldria participar-hi. M'agrada molt la seva forma de plantejar, encara que no estigui del tot d'acord amb ella.

En primer lloc, fa una valoració d'intencions de les companyes radicals que demostra la seva manca de vinculació en les qüestions unitàries d'aquest front de lluita. La realitat no és tan lineal, puix que, si bé es queda curta per la banda negativa, de cara a alguna d'elles, es mostra exageradament maliciosa envers altres.

Teresa Pàmies sap millor que jo, puix que va col·laborar a criticar els errors del socialisme en "Testament a Praga", que aquest, pel qual lliurem homes i dones des de fa anys, no ha tingut fins ara massa en compte la discriminació que pateix la dona, i més aviat l'ha continuada. De totes formes, estic d'acord i crec que ella també hi estarà, que els nostres esforços van per un camí que obre vies noves al socialisme, i que aquest, tenint en compte el contingut revolucionari del feminisme, acabarà, com diu Teresa molt bé, amb tota mena de discriminacions.

Es aconsellable, però, de deixar de parlar en abstracte; diu que hi ha companys que han contribuït a establir una teoria feminista. Això em sorprèn, puix que és des de fa poc que comencem a treballar en aquest sentit, en el nostre partit, i si bé coneix italians que ho han fet, i molt bé, no sé de cap company nostre que hi hagi reeixit.

Les dones que treballem en les diverses comissions de dones en el partit sabem molt bé que no ens hem de deixar influenciar per les radicals, i anem avançant cap al nostre propi projecte; aquestes comissions no tenen res a veure amb cap "secció femenina"; així ho expliquem a les nostres companyes del Moviment de Dones, i no els diem cap mentida. No som una organització regular dins del partit, sinó unes companyes interessades pel tema, treballant-lo específicament. No deixem les altres tasques de partit, i això presuposa un doble treball, (doble militància) cosa que només té l'inconvenient de fer-nos anar molt escopetejades.

Cal dir també que la Teresa Pàmies peca d'optimisme. La majoria dels nostres companys, tant en el IV Congrés com en diverses organitzacions, han reconegut obertament tenir aquest tema molt descurat. No caldria, en efecte, cap comissió de dones dins del partit, i podríem afrontar aquestes tasques tots de conjunt, si els militants, homes i dones, ho tinguessin suficientment assumit.

Però de la mateixa manera que hi ha comissions del moviment obrer, del moviment popular, etc., que van recordant i encaminant aquestes tasques en el si del partit, (sense que ningú no pensi que constitueixin una fracció!) es fa necessari que les dones que ens creiem més avançades en el tema de la dona i del feminisme, intentem empenyer en avant vers unes activitats que facin que el nostre partit sigui de debò el partit de l'alliberament de la dona.

JOSEPA BAS I MARTÍ

El tema del centralisme democràtic és particularment important. D'una banda, perquè toca els problemes organitzatius, que sempre són fonamentals, i en aquest terreny es planteja anar més lluny, canviar mètodes i costums propis d'un partit que ha passat quaranta anys en la clandestinitat. D'altra banda, perquè, en la perspectiva de l'eurocomunisme, el partit ha d'aproximar molt més el seu siste-

ma de funcionament a dues opcions alhora: sercapaç de reflectir, en la línia política i en el *funcionament intern*, el model de societat pel qual lluita, i, a la vegada, ser transparent i net en les seves formes de funcionament, a fi que s'hi reconeguin amplis sectors de la societat que encara avui no se senten pròxims al partit. En aquesta línia de reflexió, TREBALL ha obert un debat a les seves pàgines.

La Tribuna de Treball

El centralisme democràtic

Tocar la qüestió del centralisme democràtic com a part fonamental de l'organització leninista del partit requereix, en primer lloc, a) analitzar les experiències passades, b) plantejar la contradicció entre eurocomunisme i organització leninista, i c) remarcar els elements actuals i necessaris del centralisme democràtic.

A) La història del moviment obrer els darrers 70 anys és el fracàs de dues estratègies: la leninista i la socialdemòcrata. La primera aconseguí una sèrie de mesures beneficioses per a la classe treballadora, però ha consolidat en el poder una nova classe social: la burocràcia, amb interessos molt diferents als dels treballadors.

B) L'eurocomunisme, que és una cosa nova i plena de contradiccions, parteix d'una anàlisi de les societats de capitalisme avançat. Es un intent (tímid en alguns casos concrets) dels comunistes de trobar i de definir una tàctica i una estratègia noves i transformadores en el sentit socialista, capaces d'ésser assumides per la gran majoria de la població. Aquesta nova estratègia entra, per mi, en contradicció amb uns elements destacats de l'organització leninista del partit, una organització —repetim-ho— feta en un moment concret, amb una conjuntura concreta i amb una correlació de forces determinades, que no són ni de bon tros les d'avui. Cal, per això, una renovació i actualització de les estructures del partit.

C) Hi ha elements del centralisme democràtic que cal actualitzar i renovar, com he dit anteriorment. Com a partit

de classe, hi ha d'haver una disciplina (que no pot ésser la mateixa que en la clandestinitat). La minoria ha d'acatar les decisions de la majoria, s'ha de garantir que les minories puguin expressar-se lliurement, i que estiguin ben representades en el conjunt del partit. La pluralitat existent al si de la societat cal que sigui reconeguda al si del partit com a organització d'un sector d'aquesta. En períodes pregressuals cal reconèixer i garantir la lliure expressió dels corrents d'opinió, que podran reunir-se i fer propostes comunes només en els períodes pre-congressuals. En aquest sentit, em sembla desafortunada la prohibició de fraccions. Cal substituir aquest terme per un de més adequat i plural.

En síntesi: el dogmatisme, la repetició de models desfasats per part dels partits comunistes europeus, ha fet que algunes classes treballadores, davant l'absència d'una alternativa viable, hagin optat per la socialdemocràcia. Hem d'utilitzar un marxisme obert, crític, no dogmàtic, en contacte amb la realitat, amb les aportacions parcials d'altres teòrics. Cal iniciar dins del PSUC un gran debat, que ens porti a la concreció d'una estratègia eurocomunista, que ens serveixi per corregir els errors produïts, i evitar-los en la mesura possible en el futur. Hem de fer del partit l'eina adequada, oberta, renovada en la perspectiva de construcció del gran partit de masses que les classes populars necessiten. Utilitzem, doncs, els mitjans de comunicació del partit per fer més àgil aquest gran debat que hem d'impulsar dins i fora del partit, garantint la lliure expressió de tothom.

PERE MARTÍ

Més de cinc mil dues-centes persones, i prop de vuit-cents mestres, convergien a Bellaterra del Vallès per prendre part a l'Escola d'Estiu que feia 13. De característiques històrico-polítiques diferents a les onze primeres, anteriors al dret de vot democràtic, i sense aquella mena de passió concentrada de l'anterior quan encara les urnes tenien tot l'escalf d'un vot esperançat... Més d'un 87 per cent dels mestres eren de Barcelona-província, un 5,4 per cent de la resta de Catalunya, l'1,8 de la resta dels Països Catalans i només un 5,4 per cent de la resta d'Espanya i estranger. Un fet important: l'inici de descentralització. Enguany hi ha hagut Escoles d'Estiu al País Valencià, Madrid, País Basc, Canàries, Extremadura, Andalusia, l'Aragó i

Entrevista amb Biel Dalmau

L'Escola d'Estiu, a l'hora de les conclusions

—Biel, ¿heu fet balanç de l'Escola d'Estiu 1978?

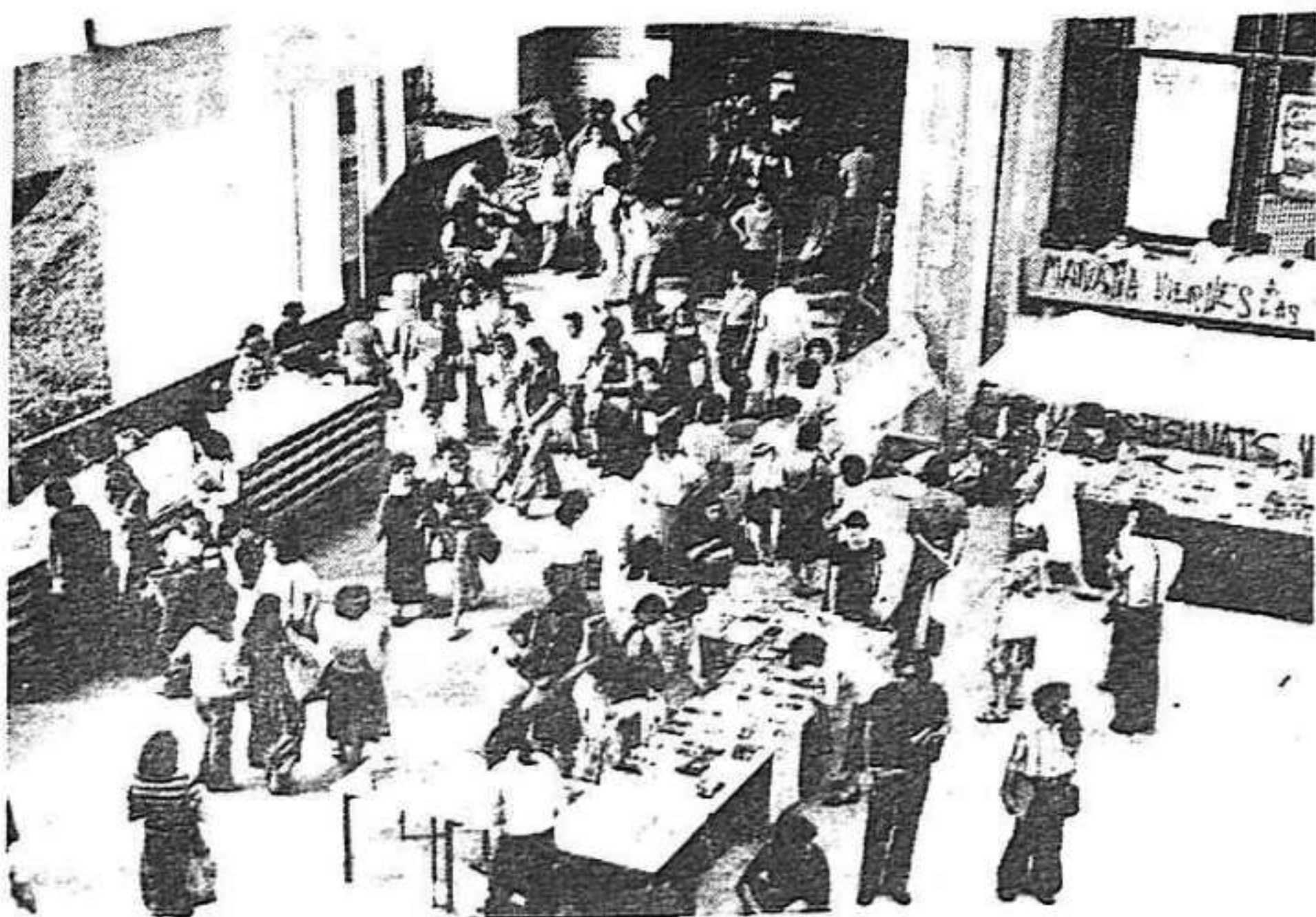
—No, esperarem al setembre, després de vacances. Em limitaré, per tant, a comentar impressions personals, potser encara no prou madures i prou contrastades amb d'altres.

—Professionalitat?

—Sí, i molt alta. Ha augmentat el nivell de titulats, amb més d'un 60 per cent de mestres, i un 12 per cent de llicenciats, mentre el d'estudiants, generalment de Magisteri, era d'un 7 per cent. Les edats dominants han anat així: de 21 a 25 anys, un 32 per cent; de 26 a 30, un 29 per cent, i de 31 a 40 un 17 per cent. L'edat mitjana dels alumnes de l'Escola d'Estiu ha estat per tant de 28,2 anys. Quant a la composició per sexes, les dones han estat majoria: un 82,8 per cent.

—Però l'aire de l'Escola era com desencisat...

—Mira, jo diria que s'ha treballat bé a nivell de didàctica, i que la participació en el tema general ha estat més alta que mai. Un promig de dues-centes persones treballant dues setmanes seguides en les experiències de l'ensenyament del català segons tipologies, no és poca cosa. A més, és important recordar que sempre la didàctica ha estat preferent a l'Escola d'Estiu, contra l'opinió de certa dreta que deia que només hi anaven els mestres a parlar de política. Però sí que és cert que aquest any hi ha hagut com una mena de desencantament general, que no sé si és massa imprecís i massa tòpic el fet de referir-lo al desencantament que hi ha al país. En tot cas, crec que no ens podem limitar a interpretar així el fenomen...

"La participació en el tema general ha estat més alta que mai".

—Síntomes...

—L'escassa assistència a les activitats generals, programades al migdia, d'un quart de dues a dos quarts de tres. Fora de la conferència inicial del professor Pierre Vilar, van ser actes d'assistència escassa. I això que els temes eren de veritat candents. Dues-centes persones al debat sobre l'estatut del professorat, cent-cinquanta a la taula rodona sobre l'Estatut dels Centres, que tant pot arribar a afectar el funcionament de l'escola al nostre país, i en la qual intervenien les centrals sindicals, la Federació Diocesana de Pares de Família i representants de FAPAC i FAPAEP. Més encara: l'acte unitari informatiu sobre el tema "la Constitució i l'Ensenyament" no va tenir lloc perquè no hi havia ni el mínim de públic que el justificués. I el de problemes que planteja la renovació pedagògica avui, amb la presència de les revistes de pedagogia, va aplegar... cent-cinquanta persones. Finalment, i com a mostra ben significativa, la taula rodona: "Anàlisi del decret sobre el català i informació del Servei d'Ensenyament del Català de la Generalitat de Catalunya", amb una representació de la conselleria de Cultura de la Generalitat, no va superar les 400/500 persones, malgrat el caràcter d'absoluta urgència que tenia l'acte.

PARTITS, CENTRALS SINDICALS...

—L'espai que els hi era destinat semblava un cementiri poc freqüentat...

—Bé. Cal recordar que l'Escola d'Estiu aconsegueix des del primer moment una doble funció: la de la renovació pedagògica i la de les reflexions sobre la funció de l'escola i el treball del mestre, que pot ar-

ribar a ser un element crític, que formuli propostes al govern de la Generalitat. Semblava que als partits polítics i a les centrals sindicals havia d'interessar-los dir-hi la seva.

—¿I l'hora cinquena?

—Sí, era l'hora que havien d'haver omplert, amb els seus actes, els partits i les centrals sindicals, en teoria interessats a formular als mestres les pròpies alternatives. Però, en aquest cas, amb poques excepcions, l'actuació d'aquests partits i/o sindicats, ha estat menys reeixida que l'any passat. La meua impressió és que les organitzacions s'han deixat portar per l'escepticisme. L'excusa d'aquestes era que la "gent" no s'interessava en els debats.

—Però hi havia qüestions tan urgents com l'estatut dels mestres, o l'estatut dels centres, o un conveni que ha suposat moltes hores de vaga...

—Justament! Crec que hem

de parlar de la por de les organitzacions político-sindicals a promoure debats sobre temes que ens afectaran al començament de curs, i als quals no hem donat cap marc d'alternativa, cap solució. Altrament, el treball de base propi d'altres Escoles, de passar classe per classe, no s'ha fet. Com si ja bastés l'anunci de les activitats al Diari de l'Escola d'Estiu. No ho sé: ho trobo una idea una mica liberal de la democràcia.

RENOVACIÓ PEDAGÒGICA/REFORMA ESCOLAR

—Biel, gosaria preguntar-te: ¿no hi ha una mena de substitució d'objectius, i del projecte de reforma escolar, que havíem defensat tan aferrissadament la X Escola d'Estiu? ¿Vols dir que no hem passat a una obsessió exclusiva per la renovació de cada parcel·la pedagògica?

—Podria ser. I sense un projecte clar de reforma escolar

Gravat a la portada del "Diari de l'Escola d'Estiu" número 3.

no podem entendre que ha passat. No podem fer ara una reflexió com si l'escola ja fos democràtica. Hem de recuperar la consciència col·lectiva de l'espasa que tenim al damunt. No pot ser que a la taula rodona de les escoles en lluita, que ha estat un dels grans temes escolars del curs passat, només s'hi apleguesin, tirant llarg, un centenar de persones, i que en canvi apareguin amb tanta força les meditacions transcendents, o que tots els migdies hagi funcionat, amb perfecta regularitat, una aula de Zen. Torno al punt que em plantejaves: hem de recuperar el fil, i tornar a dedicar-nos ben seriosament a la reflexió política, a la divulgació i mobilització a l'entorn dels grans temes de la renovació pedagògica.

EL PAPER DE LA CULTURA

—Músics, poetes, circ...

—Sí. A l'Escola d'Estiu assistim a un procés esperançador: els actes culturals interessen cada cop més. Altre cop hem assistit a un notable èxit de públic als recitals de

música, funcions de circ, recitals poètics. Com va dir molt encertadament en Raimon —que va omplir el saló d'actes del Col·legi La Salle— el mestre és un treballador de la cultura i és important que conegui la producció cultural que té lloc a la societat on viu. El mateix Pierre Vilar ens advertia d'un perill molt greu: la dreta francesa vol treure importància a la història, voldria fossilitzar-la, perquè vol anul·lar tot allò que menja cap a una consciència crítica.

Continuem parlant. En Biel sua més i més. Sempre em recorda els rostres imaginats dels personatges d'Isaac Babel. Té unes celles poblades. I un ulls carregats de bona fe. Em comenta encara que ha estat important l'assistència de Rita Perani, especialista en guarderies i medicina escolar. I que és significatiu que la DCI hagi enviat el professor Agazzi, conegut pel mètode que porta el seu cognom. O Giorgio Parena, de Torino. O Mariano Dolci, de Regio Emilia, el primer titellaire municipal d'Itàlia...

IGNASI RIERA

llengua

per ENRIC VIVES

¿Ens uniformem o anem de paisà?

Mentre el català ha estat una llengua no solament prohibida sinó també perseguida, prou fèiem amb mantenir-la viva. Però ara tot allò, sortosament i gràcies a la nostra tossuderia i a la nostra lluita, s'ha acabat. El català esdevé llengua oficial a Catalunya, juntament amb el castellà que ho serà de tot Espanya, i cal començar a pensar què entenem per idioma català.

Això pot semblar una bestiesa i potser algú s'ofendrà i tot. Però anem a pams. En aquesta secció, en tractar aspectes concrets de la nostra llengua, ens hem referit moltes vegades a les varietats del català. Tothom sap que hi ha diferències entre el català que es parla en unes o altres contrades del territori de parla catalana. Variants que no es limiten només a la pronúncia, perquè això no seria cap problema, sinó també al lèxic i a la morfologia, i fins i tot a la sintaxi.

Al territori que anomenem el Principat, o simplement Catalunya (ens hi referirem especialment perquè l'àmbit de difusió d'aquest setmanari és Catalunya), circulen unes gramàtiques i uns diccionaris, entre els quals n'hi ha un que es considera "l'oficial", perquè és avalat per l'Institut d'Estudis Catalans: el "Diccionari General de la Llengua Catalana", prestigiat per un nom d'indiscutible autoritat, el de Pompeu Fabra. Bé, aquestes gramàtiques i aquests diccionaris estan escrits i pensats en una de les varietats del català, potser la més parlada, és veritat, però només en una (tret del "Diccionari Català-Valencià-Balear", d'Alcover i Moll). És a dir, sense proposar-nos-ho, hem definit un català "oficial", i fins i tot alguns en diuen "correcte", la qual cosa comporta la qualificació d'incorrectes per a les altres varietats. ¿És raonable això? Jo crec que no.

Ara hem d'anar d'una vegada a normalitzar el català. Se n'ha parlat i se'n parla molt. Però no podem amagar el cap sota l'ala i deixar de banda la qüestió de quin català. No cal dir que la solució és difícil, que hi ha grossos problemes; pe-

rò, des de la meua humil condició i amb tots els respectes envers qui sigui, opino que hi hem de plantar cara i no forçar a parlar i escriure d'una altra manera una bona porció de catalans.

Si algú em demana com ho resoldria, jo, tot això, li hauré de dir que no ho sé, o si més no que no ho sé ben bé. Però precisament perquè crec que n'hem de parlar, i no només a nivell de publicacions especialitzades o d'estudis erudits, ho porto a TREBALL i goso demanar opinions i controvèrsia. I si, al capdavant, trobem un petit fil, tot això hi haurem guanyat.

No valdria, però, que només llancés la pedra i amagués la mà. Per això us dic que sóc partidari de no substituir una imposició, la que hem patit del castellà, per una altra, la d'un català que no és tot el català, la de la llengua que parlen una part dels catalans que no és la llengua que parlen tots els catalans.

¿Problemes? Un munt, és clar. Però cal plantejar-los, rumiar-los i resoldre'ls de la millor manera possible, sense llençar a les escombraries una part de la nostra riquesa expressiva. Hi ha el problema dels mestres, el dels castellano-parlants que aprenguin el català, el de la correcció de llibres, revistes i diaris... Pel que fa a les gramàtiques i als diccionaris, sobretot a aquests, la solució és ben senzilla: haurien de portar totes les varietats morfològiques i tot el lèxic. Ara bé, les altres coses que hem esmentat —i encara en trobarem més— ja no es resolen tan planerament. ¿És que una escola del Vallès, per exemple, no pot contractar un mestre del Segrià? I si el contracta —i jo crec que ho ha de fer, atinent només a les qualitats professionals del mestre i no a la seva parla— ¿quina gramàtica ha d'explicar aquesta persona als deixebles?

Ja veieu que aquest tema no és bri de palla. N'haurem de continuar parlant. Vosaltres també, lectors.

Canet-78, un Canet diferent

Canet 78 va canviar de nom i va remodelar la imatge. De les primigènies "Sis hores de Cançó a Canet" es va passar a la denominació genèrica de "Canet-78", sense limitacions d'horaris, i de la manifestació estrictament reivindicativa es va passar, sense abandonar, però, en cap moment aquest caràcter, a incorporar-hi una sèrie d'elements nous tals com donar possibilitats a una colla de veus joves perquè s'expressessin davant un públic nombrós i tals com afegir a Canet elements festius —el "cremat" i la revetlla del dia abans.

Això, en general. En particular, arran d'aquest Canet del qual ja tothom ha dit la seva, val la pena fer unes reflexions que afecten diferents aspectes de la gran manifestació canetenca.

El primer que cal dir és que el nombre d'assistents, que havia assolit les xifres més elevades al Canet-76 després d'augmentar en progressió geomètrica d'any en any, ha anat remetent a poc a poc. Alhora, el públic actual de Canet s'ha ampliat —qualitativament, que de xifres ja n'hem parlat— a uns sectors

"Quico" Pi de la Serra.

del públic juvenil que, més que anar a escoltar el programa, hi van pel tipus de convocatòria que és: aire lliure, acampada, gresca i l'insubstituïble porro o l'insubstituïble alcohol (com demostra l'estadística d'intervencions de la Creu Roja). Aquestes variants en el públic es van reflectir naturalment a l'hora de repartir aplaudiments, atorgant-se al to festiu de "La Trinca" l'èxit de la nit, conjuntament amb Pere Tàpies i Pi de la Serra, en menor grau. El paper de "Els Pavesos" fou igualment distenedor, i tot això va

ser el que va aconseguir captar majoritàriament l'atenció del públic.

A nivell d'artistes, val la pena deixar constància d'una programació variada i d'un nivell de qualitat important, des de la magnífica interpretació de Maria del Mar Bonet fins a la interessant obra que presentà Ramon Muntaner, un poema de Joan Oller que pròximament sortirà en disc i que recull les intuïcions i sensacions del que va ser la generació dels anys cinquanta fins que, al primers seixanta, arribava a l'adolescència. Cal ressenyar també el canvi operat en el grup COSES, que cada cop fa passos més decidits cap a la cultura rock, sense renunciar mai al contingut i a una catalanitat fins i tot musical. Finalment, hem d'apuntar que la cançó segueix fent seu un element crític, que, exagerat i col·locat anacrònicament, pot esdevenir el testimoni d'una consciència crítica que fins i tot pot portar a malpensar sobre allò que "amb Franco conspiràvem millor". No renunciar a res no vol dir caure en les exageracions de la redundància. Perquè quan la contestació esdevé testimonialisme passa a ser integrada pel sistema. D'altra banda, el paper d'uns mitjans de comunicació que tendeixen a la normalitat converteix aquestes redundàncies en una mena de discursos de púlpit mancats totalment d'efectivitat perquè la sensibilització ja existeix prèviament i les possibilitats d'exterioritzar-la amb efectivitat són, avui, unes altres que no els recitals de cançó. Aquesta és una altra diferència amb un ahir pròxim en què la cançó sí que complia aquest paper, però

no pas perquè fos el seu natural sinó justament perquè les formes naturals d'expressió del rebuig i l'alternativa estaven a la via morta.

Potser per tot això, per aquest excessiu escalfament dels caps, "La Trinca", en Tàpies i "Els Pavesos" van ser els elements més significatius d'aquest Canet diferent, amb trets tan positius com els comptes clars i els cobraments repartits equitativament.

Acabo dient que, entenc, la Cançó no pot complir el paper de grups extraparlamentaris.

Bé, és clar que pot fer-ho, però no seria la cosa més bona que podria fer. La Cançó no ha de tenir tampoc por a distreure. Cal ressituar el lleure i destranscendentalitzar certes manifestacions.

El "Canet-78" ha estat un important primer pas en aquesta resituació, i caldrà apuntar noves vies, possiblement en la línia d'allò que l'Àngel Casas apuntava a "Mundo Diario" recentment: un Canet on hi sigui tothom i no un Canet només per als qui van a missa.

ANTONI BATISTA

La Trinca, l'èxit de Canet.

treball recomana

DISCOS

Jordi Sabatés (RCA-Zelste).— Jordi Sabatés acaba de treure un nou àlbum doble amb diferents facetes: solos de piano, duets amb el bateria Santi Arisa i temes de repertori extra-Sabatés, entre els quals destaca un tema de Chick Corea, un de Claude Debussy i una cançó de Frederic Mompou. No cal insistir que Jordi Sabatés és un pianista fora de sèrie i que Santi Arisa segueix sent el bateria més important que hi ha avui per avui a Espanya. Es tracta d'un disc qualitativament notable, per escoltar en calma i paladeant l'obra ben feta, tècnicament, expressivament, perfecte.

al Tinell, a un nou esdeveniment artístic, com esdevinentment fou la celebrada actuació de Rafael Subirachs.

LLIBRES

Fragments d'una vida, Josep Trueta, Barcelona, Edicions 62, 1978. 440 pàgs., 850 pessetes.— L'autobiografia d'un metge i d'un patriota exemplar, abans, durant i després de la guerra civil espanyola. L'autor de *The Spirit of Catalonia*, publicat a l'exili d'Anglaterra, conta una vida apassionant tant pels aspectes mèdico-científics, com per l'aventura humana i política que l'ha travessat.

CONCERTS

Jazz (Francesc Burrull-Jorge Serrate-Santi Arisa) (Cada diumenge, dimarts i dimecres, al Zelste, Barcelona).— Extraordinàries sessions de jazz les que ofereixen de diumenges a dimecres, al Zelste, aquest tercer de magnífics músics als quals, de vegades, se n'afegeixen d'altres en autèntiques "jam" jazzístiques. És de les millors coses que es fan aquests mesos d'estiu.

Las crónicas del sin nombre, Luis García, Víctor Mora, Barcelona, J. Toutain, editor, 78 pàgs., en blanc i negre.— La col·laboració entre Luis García, de Puertollano, premi Warren, concedit a Nova York, al millor dibuixant de còmics, i Víctor Mora, barceloní, novel·lista, assagista, col·laborador de TREBALL i guionista de còmics des de fa divuit anys, desemboca en aquesta obra diferent, sòbria, que és alhora una crítica al mitjà que usen i a les injustícies sociopolítiques de la nostra "civilització".

RECITALS

Ovidi Montllor (Setmana vinent al Tinell, Barcelona).— Després d'un ajornament motivat per una operació de l'Ovidi, la propera setmana les "Nits del Tinell" oferiran la possibilitat de gaudir de l'estrena d'un llarg poema de Vicent Andrés Estellés en la veu d'Ovidi Montllor, acompanyat per música. Ovidi Montllor ha sabut trobar la sintonia amb el gran poeta del País Valencià i la presentació d'un nou tema de l'envergadura d'aquest pot donar la possibilitat d'assistir,

REVISTES

"Agermanament", núm. 144, març 1978.— Si bé la revista "Agermanament" hauria de ser recomanada a cada nova aparició, creiem d'un gran interès alguns dels articles d'aquest número: l'informe sobre el tèrbol mercadeig Sadat-Beguín, els dos articles sobre Nicaragua, així com la informació editorial sobre la Lliga dels Drets dels Pobles, radicada al carrer Lluària 125, 4t. 2a., Barcelona-37.

La professió d'actor

Per tenir accés a un lloc de treball, durant el franquisme, calia estar en possessió d'un carnet del Sindicato del Espectáculo de la CNS que acreditava la professionalitat. Més que no pas d'un plantejament sindicalista, es tractava doncs d'un plantejament corporativista.

Per obtenir aquest carnet, l'aspirant tenia tres possibilitats: seguir els tres cursos de l'Institut del Teatre; fer el meritòria, és a dir treballar sis mesos en una companyia per un salari simbòlic, o moure influències prop de la burocràcia del sindicat vertical.

Amb l'esfondrament de la CNS, aquests mecanismes han deixat de funcionar, i actualment un hipotètic empresari pot contractar qualsevol persona per al repartiment del seu muntatge.

Ara bé, molts actors es plantegen la necessitat de regular, d'alguna manera, la professionalitat mitjançant un nou carnet. Aquesta és una qüestió sobre la qual encara no s'han pronunciat oficialment les Centrals Sindicals (CCOO, UGT i CNT) que operen en el sector a Catalunya, o més estrictament a Barcelona.

Tenim, però, notícies que la majoria de professionals de Madrid són partidaris del nou carnet, i que el Ministeri de Cultura ha preparat un projecte per regular l'atribució d'aquest nou carnet. Inicialment, el Ministeri de Cultura concedirà el carnet a qui acrediti un mínim de muntatges realitzats i, posteriorment, les escoles oficials serien l'única via d'accés al carnet.

És evident que amb l'exigència d'un nou carnet no es pretén altra cosa que limitar l'accés a les escasses oportunitats de treball que apareixen, és a dir, que es tracta d'un plantejament proteccionista que pot desembocar fàcilment en un nou corporativisme.

Es pot argumentar, contra aquest plantejament, que l'exercici de la professió d'actor no comporta cap perill públic per als béns o les persones, com passa, per exemple, amb la medicina o l'arquitectura. Es pot dir també que els actors sense feina treballen en d'altres sectors on no els exigeixen cap diploma ni cap carnet professional, i que, en aquest sentit, cal apel·lar a la solidaritat de classe. I es pot dir també que, des d'un punt de vista estrictament laboral, l'empresari té perfecte dret a llençar els seus diners contractant qualse-

vol fill de veïna per fer un protagonista, car, al capdavant, són els seus diners i tot fill de veïna ha de tenir dret a un treball. ¿Qui pensa, per exemple, a limitar el dret d'un empresari a confiar una màquina delicada o la gerència de la seva empresa al primer que passa?

Formular aquests arguments ens aboca, però, a una polèmica absolutament estèril, car el problema realment important és la manca d'oportunitats de treball, la qual cosa és una de les conseqüències de la situació crítica en què el nostre teatre surt del franquisme.

Cal, doncs, evitar de caure en la temptació de fer de la qüestió del carnet professional un cavall de batalla, ja que el cert és que, a Catalunya, el repartiment d'uns carnets professionals no provocarà ni gens ni mica un augment de les oportunitats de treball. Aquesta és, realment, la qüestió important per la qual han de lluitar els actors, les centrals sindicals i els partits polítics.

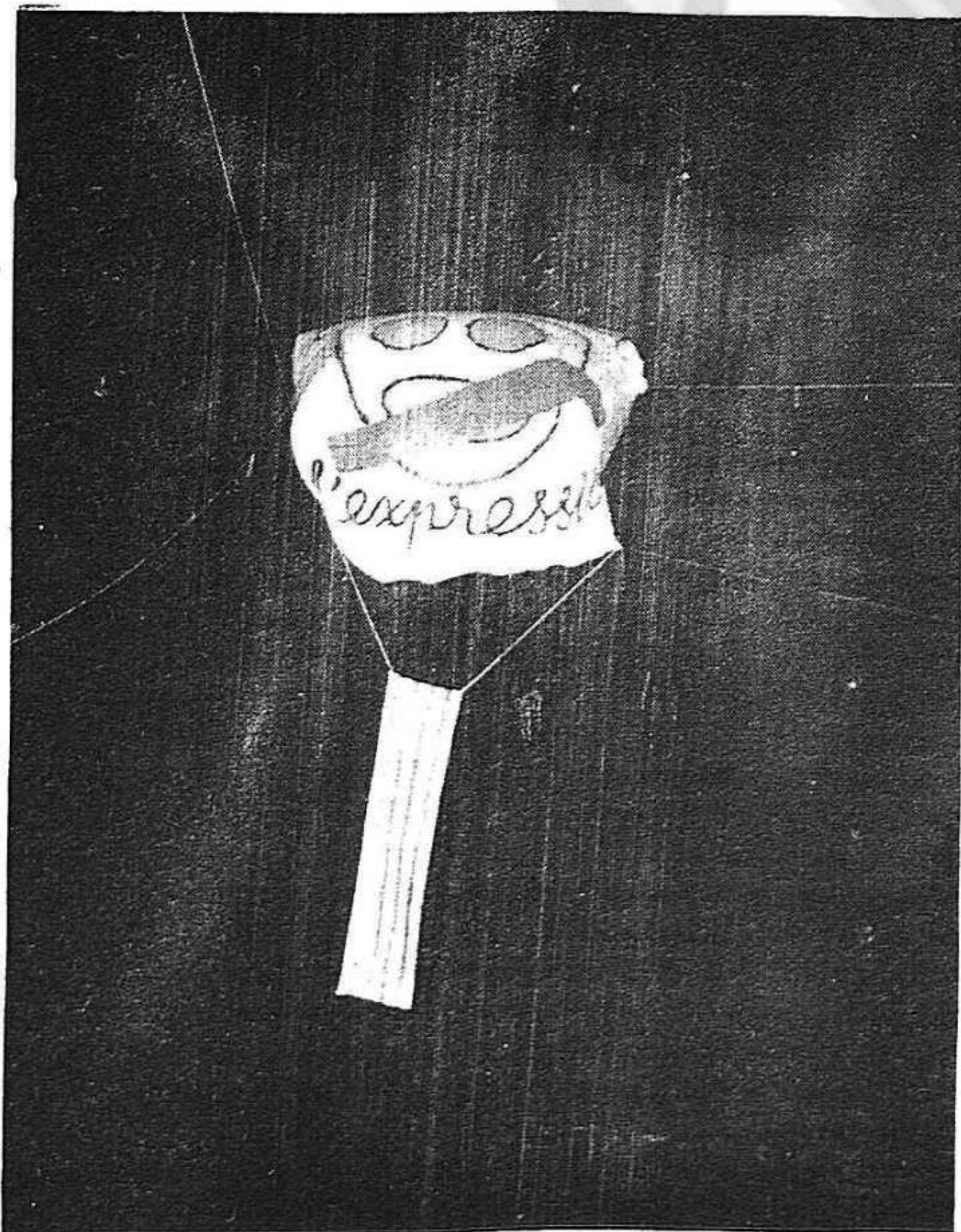
D'altra banda, la inexistència d'empreses privades en el sector, fora d'alguns muntatges esporàdics, fa gairebé inútil l'existència d'uns carnets: ¿a qui, concretament, podrà imposar el contractament dels professionals diplomats?

Si reivindicuem una política teatral per part de l'Administració i una alternativa que ja no pot basar-se en l'empresa privada, la qüestió dels nous carnets, que només pretén una incidència en l'aspecte laboral del contractament, és una qüestió que no té cap transcendència ni la pot tenir en el futur.

Finalment, creiem que el concepte de professionalitat ha d'anar molt més enllà que el d'un carnet. La formació teatral a l'ensenyament i des de l'escola primària, la formació professional a l'Institut o als futurs Centres Dramàtics i la formació permanent combinada amb l'exercici continuat d'una professió que ha de deixar de ser eventual, són aspectes que una política teatral ha de potenciar per motius autènticament culturals i de redreçament del nostre teatre.

Per a nosaltres, la professionalitat suposa vocació, treball i rigor, i, en aquest sentit, la qüestió del nou carnet és irrelevant.

JORDI TEIXIDOR

Una lluita que no cessa (Fotos Morera).

Bumedien, president d'Algèria

Canàries, un dels temes principals

OUA: dificultats i contradiccions

Dimarts passat va iniciar-se la reunió de l'OUA (Organització d'Unitat Africana) a nivell de caps d'Estat, i un dels temes a tractar, segons estava previst, és el de Canàries. Però la reunió de Khartum (capital de Sudan, que per torn rotatori és responsable de l'organització de la conferència) ha començat en un moment que la situació és canviant, almenys en algun país que afecta directament el Sàhara i, més directament, Canàries. Es tracta de Mauritània.

A Mauritània hi ha hagut un dels cops d'Estat més discrets dels darrers temps al continent africà. Un grup d'alts oficials, que sense representar la totalitat de l'exèrcit en representa almenys una fracció important, organitzada i amb mitjans d'acció, pren el poder per via de "cop de palau". El president destituït no és maltractat, accepta els fets, i a les 24 hores "la situació és normal als carrers" (com se sol dir en el llenguatge habitual). I llavors va començar la preocupació, sobretot a Europa i als EEUU, per saber què havia passat. ¿Per què aquest cop d'Estat? Les primeres temptatives d'explicació apunten cap a la qüestió del Sàhara, pressuposant que allò que

podia motivar els militars descontents era, sobretot, la qüestió sahariana. L'altre tipus d'explicació intentava aclarir qui hi havia darrere els oficials rebels: ¿Algèria o el Marroc? Com si Mauritània fos un país tan de segona fila en el conflicte de la zona que per força els esdeveniments que li succeïen havien de ser teledirigits.

Sembla que, tot plegat, el cop es deu a raons de tipus intern, molt a nivell de cercles dirigents, i sembla clar que el nou equip no variarà substancialment la seva política envers el Sàhara (malgrat l'alto el foc proposat pel Polisario unilateralment). Això és explicable si es considera el grau

de dependència de Mauritània respecte del Marroc i sobretot respecte de França, i amb la presència de tropes franceses i marroquines a tot el país (per la feblesa del mateix exèrcit maurità), és difícil d'imaginar que es pugui produir un cop d'Estat susceptible de "trencar" tot el sistema polític per imposar una línia totalment diferent.

Sigui com sigui, de segur que aquest esdeveniment ha representat una incògnita a l'hora de preparar la reunió de Khartum.

La conferència de l'OUA, pel que fa a l'agenda de treball, es presenta amb una certa confusió. Una raó seria que l'OUA, com tantes altres instàncies internacionals amb representació d'Estat i governs, no té cap tipus d'heterogeneïtat, i les exigències de la diplomàcia obliguen sovint a rebaixar plantejaments i problemes fins a la seva mínima expressió. Una altra és que l'OUA només té en comú una base geogràfica (Àfrica), un passat d'opressió colonial (que s'ha trencat, però, amb ritmes i mecanismes molt variats), i una difusa voluntat de lluitar contra el racisme i el colonialisme. Però hi ha altres coses. Per exemple, que el vell colonialisme, en molts casos, s'ha vist substituït per lligams de nou tipus amb les velles metròpolis o amb nous països dominants (a l'Àfrica, la recomposició de forces entre les grans potències ha estat molt important els darrers anys). Hi ha, doncs, sovint, dependència i neocolonialisme. Per exemple, també, a l'OUA s'enfronten països i règims de naturalesa molt contradictòria, i l'oposició entre règims radicals, règims no alineats (que no en queden gaires), i règims reaccionaris, fa molt difícil arribar a solucions operatives.

Per això, la reunió de l'OUA (que encara no havia acabat a l'hora d'escriure aquesta crònica) es troba davant un problema que resumeix tots els altres: establir un ordre de prioritats a l'hora d'analitzar i de posar en pràctica les accions necessàries per resoldre els conflictes en curs. Rodhèsia, Namíbia, Àfrica del Sud, el conflicte d'Etiòpia i Eritrea, la recent petita guerra al Zaire, el conflicte del Sàhara, són els grans temes que necessiten una solució urgent.

Davant d'això, la qüestió de Canàries apareix com un mitjà que alguns dels països plantejaran o bé per influir en conflictes locals (el cas del Sàhara, per Algèria i Marroc,

és evident), o bé per desviar l'atenció de qüestions molt més urgents, com les abans esmentades. La divisió dels països presents a l'OUA en tres grans blocs, (sobre la qüestió de Canàries) i el fet que els partidaris de la tesi més extrema (suport i reconeixement oficial a Cubillo, independència i "no espanyolitat" de Canàries) siguin minoria, probablement portarà el problema a una via morta. Es demanarà més informació sobre el tema al comitè permanent de l'OUA, es faran declaracions genèriques sobre el colonialisme, i alguna cosa més. Però no sembla pas que la majoria de països africans vulguin, avui, córrer el risc d'apuntalar una tesi sobre Canàries que no correspon, ni de lluny, a la realitat.

P. VILA

El tema del Sàhara resta pendent

A Bremen i Bonn

Els "nou" es reuneixen

Les últimes setmanes s'han produït dos esdeveniments mundials pel que fa al món econòmic capitalista: les reunions de Bremen i de Bonn. A Bremen es reuniren els anomenats "nou" de la Comunitat Econòmica Europea per coordinar les seves respectives polítiques econòmiques a manera de preludi de la reunió de Bonn dels set països capitalistes més rics del món: USA, Alemanya Federal, Japó, Gran Bretanya, França, Itàlia i Canadà.

Aquestes reunions d'alt nivell es vénen realitzant des de 1975 i són fruit de les dificultats que hi ha per posar d'acord, enfront de la crisi econòmica, els diferents interessos i perspectives de cadascun dels "grans" de l'economia capitalista.

Les finalitats públiques de la reunió de Bonn han estat: aconseguir un creixement econòmic que pugui reduir l'enorme atur acumulat des de 1973, però sense provocar, altre cop, l'espiral inflacionista; arribar a una estabilitat monetària internacional per tal de controlar el joc a la baixa dels mercats del dòlar nordamericà; impedir que s'estableixin noves mesures proteccionistes, sobretot per part de França i Gran Bretanya; aconseguir augmentar l'estalvi d'energia, assenyaladament per part dels Estats Units que, darrerament, han incrementat fortament les seves importacions de petroli, la qual cosa pot produir tensions a la puja dels preus, i, finalment, trobar una fórmula més justa d'intercanvis comercials amb el tercer món.

En definitiva, els acords s'estableixen entre Alemanya i el Japó —que són els únics que tenen possibilitats d'in-

crementar el seu consum i les seves importacions, és a dir, d'impulsar el creixement econòmic mundial— i els USA, que limitaran el seu fort dèficit comercial, factor d'instabilitat monetària mundial.

Els resultats d'aquestes reunions no han estat mai espectaculars, ni immediats. Però ara sembla que, per primera vegada, s'ha arribat a un programa concret de mesures i dates.

E.C.

Schmidt, l'amfitrió

Dures condemnes Repressió a l'URSS

Després dels judicis de A. N. Filatov i A. Txaranski, amb les dures condemnes de tothom sap, l'onada de repressió continua a l'URSS. Ara, Viktor Piatkus, escriptor lituà, ha estat condemnat a deu anys de presó i cinc més d'assignació a residència (deportació). I Alexander Guinzburg, que ja ha estat uns quants anys empresonat, ha estat condemnat a vuit anys de camp de treball. Tots els condemnats pertanyen al "moviment de vigilància per l'aplicació íntegra dels acords d'Hèlsinki", particularment en el terreny de les llibertats democràtiques fonamentals. Els judicis s'han fet en condicions d'autèntic escàndol, es miri com es miri, i els jutjats no han tingut cap garantia. Una vegada més, fem constar la nostra protesta i la nostra indignació davant aquests fets, sobre els quals tornarem des d'aquestes pàgines.

CRITICA

Aquest llibre aplega:

- 1) l'informe de Santiago Carrillo en nom del Comitè Central;
- 2) les famoses 15 tesis, convertides en les 17 resolucions actuals;
- 3) els nous estatuts del PCE;
- 4) la intervenció final de Santiago Carrillo.

(Pròleg de Dolores Ibárruri).

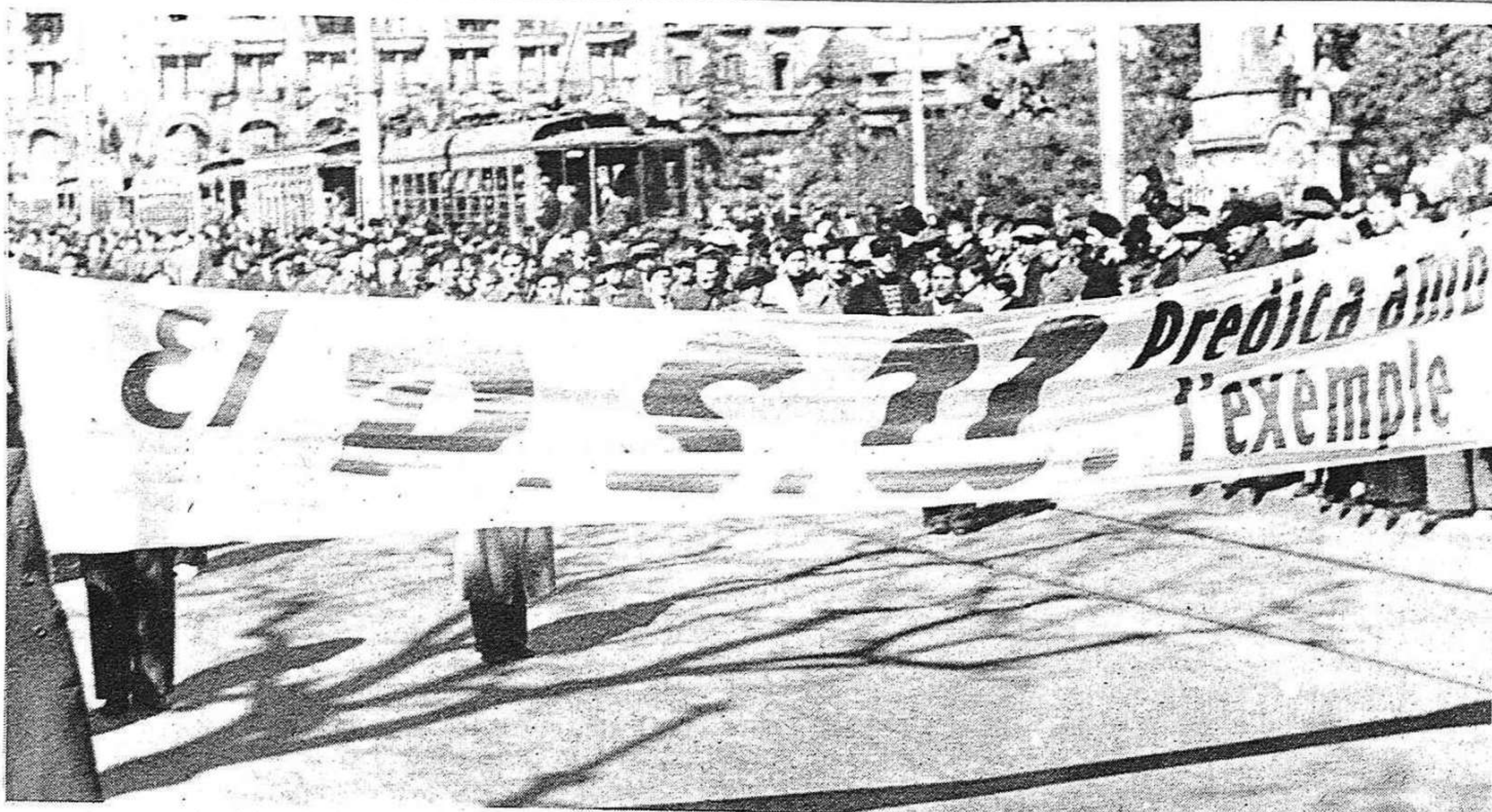
Demaneu informació i catàlegs a:

grijalbo comercial sa.

Deu i Mata, 98. Barcelona-29
Tel. 322 37 53 (5 línies)

Diumenge, dia 23 de juliol, el PSUC farà quaranta-dos anys: una llarga història al servei dels treballadors i del poble de Catalunya. Una història plena de vicissituds, moltes de les quals convé recuperar. I no pas per esgrimir-les contra ningú, sinó pel valor mateix que té per a un poble la tasca de recuperar una història que ha estat amagada massa anys.

Els quatre primers mesos de l'any 1947, el PSUC va tenir una important "caiguda" a Barcelona: més de cent militants i simpatitzants foren detinguts. El Consell de guerra se celebrà els dies 13 i 14 d'octubre de 1948, i les condemnes finals van ser de vuit penes de mort, set persones condemnades a trenta anys, dos a vint-i-cinc, tres amb vint anys, tres amb 15 anys de presó... fins arribar a la totalitat de setanta-set persones condemnades. Es per això que la "caiguda" s'anomenà "l'expedient dels 80". De les vuit penes de mort se n'executaren quatre el dia 17 de febrer de 1949: Angel Carrero, membre de la direcció del partit a l'interior i responsable militar de les guerrilles, Numen Mestres, responsable de les guerrilles de les JSU, Pere Valverde, responsable de propaganda del partit i Joaquim Puig Pidemunt, afusellat per ser director de TREBALL.

Quaranta-dos anys d'història.

PSUC: 42 anys d'història

"L'expedient dels vuitanta"

● Entrevista amb Carles Martínez, condemnat a mort i commutat

Aquesta podria ser, sintetitzada, la història de "l'expedient dels 80". Però nosaltres hem volgut anar més enllà, analitzar què va significar aquella caiguda per al PSUC i tota l'oposició antifranquista, investigar com es van produir les detencions, quines eren les autèntiques activitats dels militants detinguts... Per a això hem comptat amb l'immillorable ajut de Carles Martínez, "Jordi" de nom de guerra, una de les quatre persones a les quals va ser commutada la pena de mort aquell fúnebre i trist 17 de febrer de 1949.

—El primer de tots a "caure" va ser Carrero, el 12 de gener del 47. La policia no sabia que era un destacat dirigent del PSUC, perquè el van detenir per haver robat un cotxe que es necessitava per fer una acció. Va portar aquest cotxe a un mecànic i, quan va anar a buscar-lo, l'estaven esperant. Per tant, el van prendre per un "xoriço". Carrero va passar 72 hores lligat al radiador de calefacció de la comissaria sota les bufetades del Polo, que era el comissari en cap de Via Laietana. Nosaltres, els de fora, havíem aconseguit una fiança i Carrero estava a punt de sortir al carrer en llibertat provisional.

—¿Com es van adonar que Carrero era dirigent del PSUC?

—Hi va haver la mala sort que aquells mateixos dies havien detingut un grup armat, que no era del partit però que col·laborava estretament amb nosaltres en la guerrilla. Un dels detinguts va veure en Carrero a comissaria i va indicar a la policia que aquell home era el que estaven buscant.

LA GUERRILLA URBANA

L'any 46 eren temps d'eufòria per a l'oposi-

ALLISTEU-VOS A LES MILICIES

Després, la desfeta i les guerrilles.

sició antifeixista. El 44 s'havia esdevingut la invasió de la Vall d'Aran per part dels "maquis". Si bé va ser una acció militarment fracassada, va permetre d'introduir nous lluitadors a l'interior del país. Feia escassament un any que s'havia esdevingut l'aclaparadora derrota del nazi-feixisme arreu d'Europa; es tenia la impressió que Franco no en podia ésser l'excepció. En la perspectiva de la insurrecció armada i de l'organització de masses, els quatre afusellats el 49 havien entrat a Barcelona el 45 amb l'objectiu de reorganitzar políticament i militarment l'oposició.

—Jo era de les JSU des del 43 i en aquella època teníem molt poca informació, tant de la resta de l'organització com del partit. Pel que he sabut després de les JSU, només a Sants, érem uns tres-cents. Però que participéssim a les guerrilles de les JSU, a tot Barcelona n'érem sis, dividits en dos grups de tres. Jo era el cap d'un d'aquests grups. El responsable de tots era en Mestres, el qual, alhora, estava sota la responsabilitat de Carrero.

—¿Quines eren les vostres activitats?

—Home, jo treballava vuit hores a l'editorial Sopena. D'armes, quasi no en teníem: només una pistola amb carregador. Les accions, les feiem totes amb explosius que venien de fora.

—¿De què se t'acusava, per demanar-te pena de mort?

—El sumari diu que per haver enviat una carta explosiva a qui llavors era director de "La Vanguardia", el Galinsoga, que era un destacat feixista. A més, també se m'acusava d'haver col·locat explosius en diversos locals de Falange de Barcelona.

—En aquella època funcionaven a Catalunya grups de guerrilla rural. ¿Hi tefeu contactes?

—Sí, perquè entre els 77 jutjats n'hi havia tres que pertanyien a un grup d'aquests. Qui els connectava i com, això si que no ho sé, perquè jo no hi tenia cap relació.

EL JUDICI: UNA FARSA

La "caiguda" dels 77 va ser producte d'una forta activitat d'investigació per part de la policia. Després de la detenció d'Angel Carrero, Pere Valverde, fins llavors relacionat amb la propaganda, es va fer càrrec de l'aspecte militar. Aquesta va ser una de les raons per les quals tota l'estructura militar va veure's involucrada en l'expedient. A Carles Martínez ("Jordi"), el van detenir a casa seva, dues hores després de la detenció d'un altre company de la feina. Algunes detencions es van produir per "cantades", altres per cites escrites, però la majoria no van dir res, Angel Carrero entre ells, malgrat haver estat el primer detingut. S'explica l'anècdota, certa, que un tal Quintela, un dels caps de la policia de Via Laietana, va dir a Car-

ro, quan aquest marxava cap a la Model: "Quan t'afusellin, vull ser-hi present". Estava rabiós perquè Carrero l'havia entabanat durant tres dies fent-se passar per lladre.

—El judici es va fer el 13 i 14 d'octubre de 1948. Si hem de dir la veritat, el nostre comportament va ser molt feble i alguns dels companys van acceptar el què declaraven els advocats d'ofici. El fiscal va ser Federico Valenciano, defensor, ara, de Boadella. Els defensors eren tinentes de l'exèrcit nomenats d'ofici. De carrera només hi havia un tal Martí Fuster, que era comandant. En realitat, aquest no podia ser defensor, perquè havia de ser capità, però ho van deixar córrer perquè era "Caballero Mutilado".

Carles Martínez: "Encara no ho sabem tot". (Fotos Morera i arxiu)

L'expedient dels 80 va ser el primer judici de la postguerra on va ser present la premsa estrangera, uns trenta o quaranta periodistes. D'altra banda, a la frontera, el règim franquista no deixava passar un nombrós grup d'advocats de la Federació Mundial de Sindicats que havien arribat per presenciar el judici. La idea inicial de la direcció del PSUC al "carrer" era que el consell de guerra no és fes, fos com fos.

—En aquesta qüestió va haver-hi un malentès entre la direcció de l'exterior i nosaltres. És segur que el PSUC va enviar un document demanant-nos que retardéssim el procés per tal de guanyar temps i permetre que arribessin els advocats que s'estaven esperant a la frontera. Per un malentès, que no ve al cas explicar, aquest document no va arribar a les nostres mans i per això no vam poder seguir les consignes de l'exterior.

—¿Quina va ser la teva reacció quan et van condemnar a mort?

—Bé, en el meu cas va haver-hi una confusió curiosa. Com que hi havia un altre que es deia també Carles, li van carregar la "cantimplora".

—¿Com dius?

—Sí. "cantimplora" era el nom que rebia la pena de mort a dins la presó. Era l'expressió normal. En un expedient anterior, un xicot va contestar a la seva mare, quan aquesta li va preguntar què li havien demanat: "la cantimplora" (el cap). Es una d'aquestes animallades que es diuen de vegades. La qüestió és que la paraula va quedar.

ELS QUATRE AFUSELLAMENTS

La matinada del 17 de febrer de 1949, la policia armada va anar a buscar a les seves cel·les individuals quatre dels vuit condemnats a la "cantimplora", mentre els altres continuaven dormint. En sortir de la presó els quatre, segons testimonis presents que després ho explicaren a Carles Martínez, donaren crits de "Visca la República" i "Visca el PSUC". Després de les hores reglamentàries "a capella", la policia armada els conduí al Camp de la Bota, on els afusellà, emmanillats i amb els ulls destapats.

—Sembla que cap d'ells no va confessar-se ni combregar. Quan l'endemà vaig preguntar a Fra Bienvenido La Hoz —que era el capellà de la presó— com s'havien comportat els meus companys, només em contestà: "cal reconèixer que sou de ferro".

—¿Cap d'ells no va deixar testament polític?

—Sí, evidentment. Jo mateix vaig fer-ne un conjuntament amb Numen Mestres, perquè tots dos érem militants de les JSU. Vaig ser jo també que vaig entregar aquests testaments a la direcció del PSUC, a dins de la presó. Encara no sé per què aquests documents no van arribar al carrer.

Per a Carles Martínez, després de commutar-li la "cantimplora" per trenta anys, vingueren 17 anys, 3 mesos, 5 dies i 9 hores a la presó de Burgos. Per l'oposició antifranquista, i pels comunistes especialment, aquell judici acabà de confirmar una idea que ja feia temps que anava fent via: l'enderrocament del franquisme no podia venir per la lluita armada sinó per la lenta, però més eficaç, reorganització interna i de masses per assolir els objectius democràtics. La guerrilla era un camí mort, calia buscar-ne de nous...

—Vull dir encara una última cosa. Per fer la història de l'expedient dels 80 caldria reunir tots els involucrats en una mateixa taula, perquè encara hi ha coses que no sabem. No hi ha ningú que ho sàpiga tot.

ALBERT PRESAS
Fotos: Jordi Morera